

INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2017 I 2018 ROKU

TORUŃ, KWIECIEŃ 2018 R.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
SZOSA CHEŁMIŃSKA 30/32, 87-100 TORUŃ
WWW.WUP.TORUN.PL

PRZY PUBLIKACJI DANYCH PROSIMY O PODANIE ŹRÓDŁA

SPIS TREŚCI

1. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY W 2017 ROKU	2
1.1. SYTUACJA GOSPODARCZA – PODSTAWOWE DANE.....	2
1.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH.....	2
2. FUNDUSZ PRACY W 2017 ROKU	7
2.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRZYZNANE W 2017 ROKU	7
2.2. DODATKOWE ŚRODKI FUNDUSZU PRACY Z REZERWY MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ	8
2.3. PROGRAM PRACA DLA MŁODYCH	8
2.4. WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2017 ROKU	9
3. GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE NA RZECZ RYNKU PRACY W 2017 ROKU W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM	11
3.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ.....	12
3.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014- 2020	13
3.3. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI.....	15
3.4. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	16
3.5. USŁUGI ŚWIADCZONE BEZPOŚREDNIO NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY ...	17
4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W PIERWSZYCH MIESIĄCACH 2018 ROKU	20
4.1. SYTUACJA GOSPODARCZA	20
4.2. ZMIANA W POZIOMIE BEZROBOCIA REJESTROWANEGO	20
4.3. FUNDUSZ PRACY I EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W 2018 ROKU	22
4.4. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA W 2018 ROKU (STYCZEŃ – MARZEC)	24
4.4.1. WDRAŻANIE PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020	24
4.4.2. WDRAŻANIE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020	26
4.4.3. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	28
4.4.4. WOJEWÓDZKA RADA RYNKU PRACY	28
4.4.5. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2018 ROK	29
4.4.6. WYKAZ ZAWODÓW REFUNDOWANYCH ZA PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW	29
5. PODSUMOWANIE	31
WAŻNE INFORMACJE I PUBLIKACJE DOTYCZĄCE SYTUACJI NA REGIONALNYM RYNKU PRACY	37
SPIS WYKRESÓW I TABEL.....	38
ANEKS STATYSTYCZNY	40

1. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN NA RYNKU PRACY W 2017 ROKU

1.1. SYTUACJA GOSPODARCZA – PODSTAWOWE DANE¹

W 2017 roku widoczna była **dalsza poprawa sytuacji na regionalnym rynku pracy**. Wzrosło **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw²**, które w 2017 r. wyniosło 256,0 tys. osób i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,0% (w skali kraju odnotowano w tym zakresie wzrost o 4,5%). Zauważalny wzrost liczby pracujących dotyczył najliczniejszej z sekcji – przetwórstwa przemysłowego, w którym w 2017 r. pracowała prawie połowa pracujących w sektorze przedsiębiorstw (124,8 tys. osób – 48,8%, o 3,4% więcej niż w 2016 r.). Spadek przeciętnego zatrudnienia obserwować można było jedynie w działalności związanej z administrowaniem i działalnością wspierającą (12,2 tys. osób – 4,7%, o 11,8% mniej niż w 2016 r.).

W ciągu roku **wzrosła też liczba podmiotów gospodarczych** zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON – 0,8% (w kraju wzrost o 1,7%). W końcu 2017 r. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego działalność gospodarczą prowadziło 195 717 podmiotów (nie licząc osób prowadzących indywidualne gospodarstwo rolne). Sekcjami, w których działało najwięcej podmiotów były sekcje generujące największe zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw: handel; naprawa pojazdów samochodowych (47 745 podmiotów), budownictwo (23 803 podmioty) oraz przetwórstwo przemysłowe (17 746 podmiotów).

Zdecydowaną większość działających na terenie województwa podmiotów stanowiły jednostki o liczbie pracujących do 9 osób – 95,5%. Odsetek podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wynosił 3,6%, a podmiotów zatrudniających powyżej 49 osób – 0,9% ogółu. **Blisko trzy czwarte podmiotów (72,3%, w kraju 69,7%) to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.**

Liczony w ramach BAEL **wskaźnik zatrudnienia** (czyli procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii w wieku 15 lat i więcej) w województwie kujawsko-pomorskim w IV kwartale 2017 r. wyniósł 51,6% (o 2,1 pkt. proc. mniej niż w Polsce). W skali roku wskaźnik ten zwiększył się w regionie o 0,8 pkt. proc. (w Polsce odnotowano w tym zakresie wzrost o 0,5 pkt. proc.).

Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami, również w województwie kujawsko-pomorskim, widoczne jest zróżnicowanie wartości wskaźnika zatrudnienia w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej ze względu na płeć. W omawianym okresie w przypadku kobiet wyniósł on 43,1% (2,7 pkt. proc. mniej niż w kraju), a mężczyźni – 61,0% (1,2 pkt. proc. mniej niż w kraju). W porównaniu z IV kwartałem 2016 r. w regionie wskaźnik zatrudnienia kobiet wzrósł o 0,4 pkt. proc., a mężczyźni o 1,4 pkt. proc.

1.2. BEZROBOCIE REJESTROWANE I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH³

W końcu grudnia 2017 r. w ewidencji powiatowych urzędów pracy z terenu województwa zarejestrowanych pozostawało **81 543 bezrobotnych** – o 17,2% mniej niż w końcu 2016 r. W tym samym czasie liczba bezrobotnych w Polsce zmniejszyła się o 19,0%. **Rok 2017 był czwartym z kolei rokiem, w którym** – po pięciu latach wzrostu – **odnotowano spadek liczby bezrobotnych w regionie.**

Spadek liczby bezrobotnych, w odniesieniu do grudnia 2016 r., **wystąpił we wszystkich powiatach województwa.** Przy czym najdynamiczniejszy był on w powiecie żnińskim – o 24,0%.

Zmniejszenie liczby bezrobotnych spowodowało **spadek stopy bezrobocia rejestrowanego**, która w grudniu 2017 r. wyniosła 10,0% i była wyższa od krajowej o 3,4 pkt. proc. W porównaniu

¹ Podrozdział został przygotowany na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

² Dotyczy podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

³ Podrozdział został przygotowany na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

z tym samym miesiącem 2016 r. wojewódzka stopa bezrobocia zmniejszyła się o 2,0 pkt. proc. (w Polsce spadek o 1,6 pkt. proc.).

Tabela 1. Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według podregionów i powiatów. Stan w końcu okresu

Podregiony i powiaty	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	grudzień						
	2016 r.	2017 r.			2016 r.	2017 r.	
		zmiana				zmiana (w pkt. proc.)	
osoby			%				
Polska	1 335 155	1 081 746	-253 409	-19,0	8,2	6,6	-1,6
Województwo razem	98 522	81 543	-16 979	-17,2	12,0	10,0	-2,0
PODREGION BYDGOSKO-TORUŃSKI	21 521	18 299	-3 222	-15,0	6,5	5,4	-1,1
bydgoski	3 152	2 649	-503	-16,0	7,8	6,5	-1,3
toruński	4 788	4 276	-512	-10,7	13,7	12,3	-1,4
m. Bydgoszcz	8 012	6 560	-1 452	-18,1	4,8	3,9	-0,9
m. Toruń	5 569	4 814	-755	-13,6	6,1	5,2	-0,9
PODREGION GRUDZIĄDZKI	19 871	16 401	-3 470	-17,5	13,5	11,2	-2,3
brodnicki	3 080	2 443	-637	-20,7	9,8	7,8	-2,0
chełmiński	2 802	2 441	-361	-12,9	15,7	13,8	-1,9
golubsko-dobrzyński	2 493	2 012	-481	-19,3	13,5	11,0	-2,5
grudziądzki	2 388	2 026	-362	-15,2	16,5	14,2	-2,3
rypiński	2 351	1 979	-372	-15,8	13,8	11,7	-2,1
wąbrzeski	2 223	1 797	-426	-19,2	16,7	13,8	-2,9
m. Grudziądz	4 534	3 703	-831	-18,3	13,0	10,7	-2,3
PODREGION WŁOCŁAWSKI	27 242	22 129	-5 113	-18,8	19,2	15,9	-3,3
aleksandrowski	3 363	2 813	-550	-16,4	16,9	14,3	-2,6
lipnowski	5 383	4 174	-1 209	-22,5	21,7	17,5	-4,2
radziejowski	3 279	2 878	-401	-12,2	20,5	18,3	-2,2
włocławski	7 405	6 104	-1 301	-17,6	22,0	18,7	-3,3
m. Włocławek	7 812	6 160	-1 652	-21,1	16,4	13,1	-3,3
PODREGION INOWROCŁAWSKI	21 182	17 459	-3 723	-17,6	16,0	13,3	-2,7
inowrocławski	10 446	8 827	-1 619	-15,5	16,9	14,4	-2,5
mogileński	2 388	1 959	-429	-18,0	13,9	11,5	-2,4
nakielski	4 406	3 677	-729	-16,5	15,7	13,2	-2,5
żniński	3 942	2 996	-946	-24,0	15,5	12,1	-3,4
PODREGION ŚWIECKI	8 706	7 255	-1 451	-16,7	13,1	10,9	-2,2
sępoleński	2 470	2 071	-399	-16,2	17,1	14,6	-2,5
świecki	3 533	2 917	-616	-17,4	10,3	8,5	-1,8
tucholski	2 703	2 267	-436	-16,1	14,9	12,6	-2,3

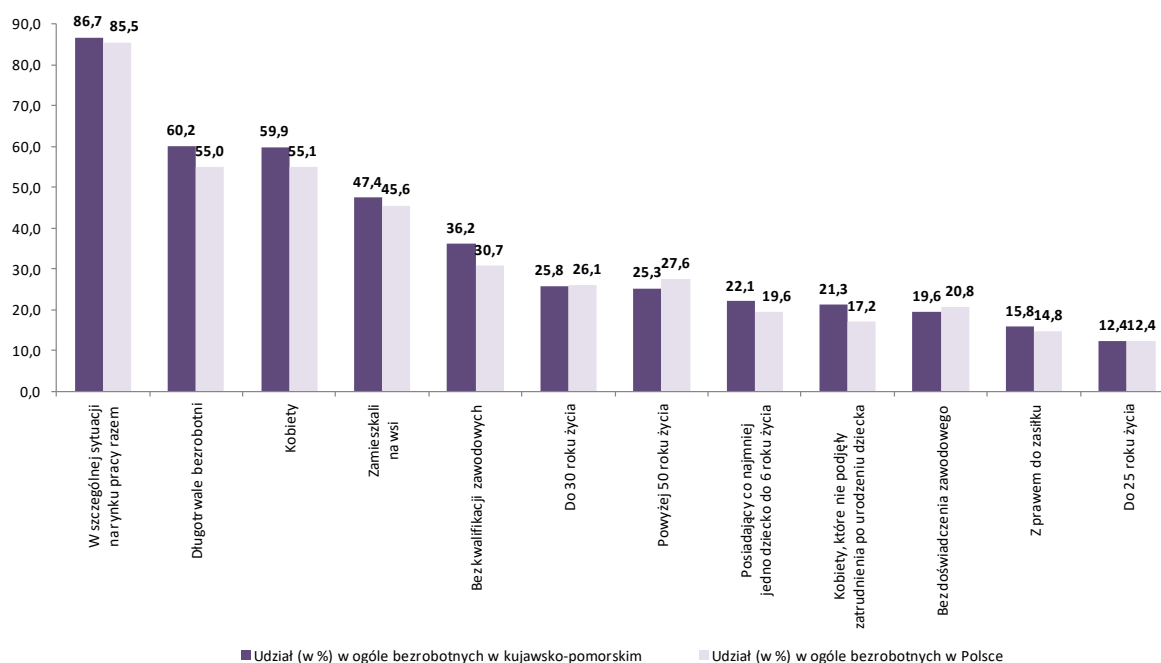
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy oraz danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>), dane za grudzień 2016 r. po korekcie stopy bezrobocia za okres grudzień 2016 r. – sierpień 2017 r.

Pomimo spadku liczby bezrobotnych, **utrwała się niekorzystna struktura społeczno-ekonomiczna osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.** W końcu 2017 r. 86,7% (przed rokiem – 86,9%) stanowiły osoby posiadające status będących w szczególnej sytuacji

na rynku pracy⁴; w grupie tej najliczniej reprezentowani byli długotrwale bezrobotni – 60,2% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej 59,3%). Większość bezrobotnych stanowiły kobiety (59,9% ogółu), wśród których 35,5% to osoby, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Kwalifikacji zawodowych nie miało 36,2% zarejestrowanych.⁵ Dodatkowo ponad 1/3 bezrobotnych (39,1%) to osoby **zakwalifikowane do III profilu pomocy**. III profil pomocy częściej miały kobiety – 44,7%, o 14,1 pkt. proc. więcej niż w przypadku mężczyzn. W porównaniu z grudniem 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim odsetek bezrobotnych z III profilem pomocy wzrósł o 6,9 pkt. proc.

W porównaniu do Polski w województwie kujawsko-pomorskim w końcu grudnia 2017 r. największa różnica w strukturze bezrobotnych dotyczyła osób bez kwalifikacji zawodowych, których udział w województwie był o 5,5 pkt. proc. wyższy niż w kraju, długotrwale bezrobotnych (o 5,2 pkt. proc. więcej), bezrobotnych kobiet (4,8 pkt. proc. więcej) oraz kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (4,1 pkt. proc.). W województwie kujawsko-pomorskim niższy niż w kraju był odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 2,3 pkt. proc. mniej).

Wykres 1. Udział (w %) wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce w końcu 2017 r.

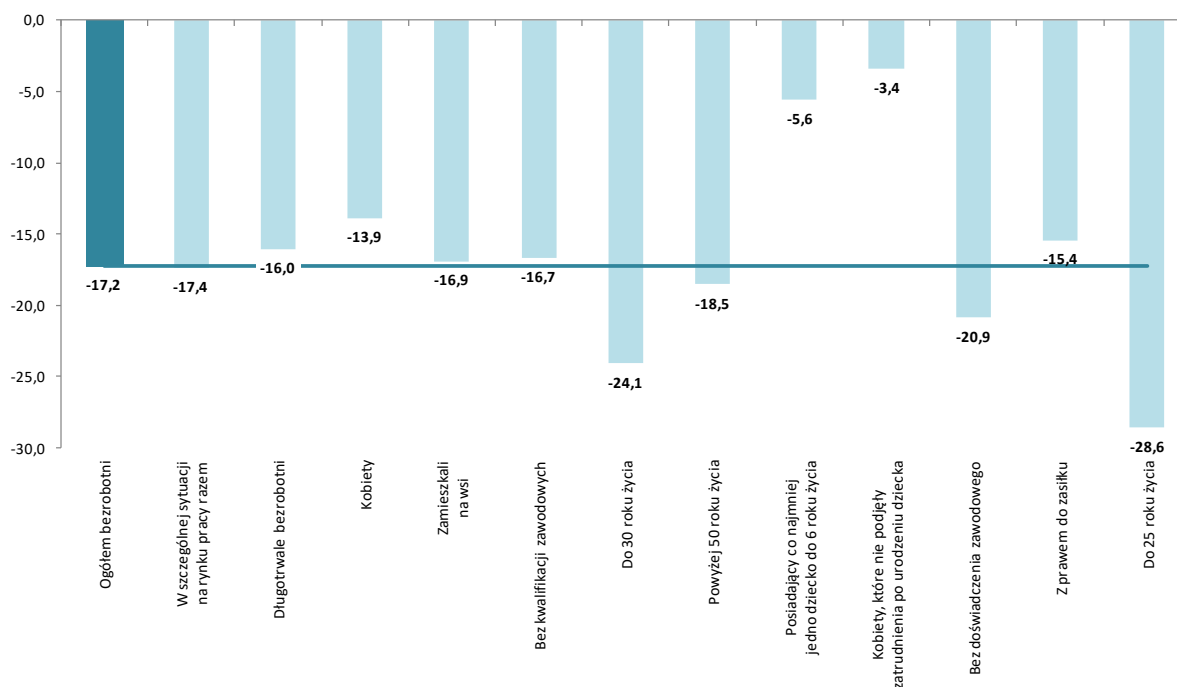
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy, dane dla Polski pobrane ze strony publicznych służb zatrudnienia (<http://www.psz.praca.gov.pl>, zakładka Statystyki i analizy).

W ciągu roku **spadek liczebności odnotowano w większości kategorii bezrobotnych**, niemniej jednak najbardziej widoczny był on wśród osób młodych (do 25 roku życia) – 28,6%. Poprawa sytuacji na regionalnym rynku pracy nieznacznie wpłynęła na zmniejszenie liczby bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (5,6%) oraz kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (3,4%).

⁴ Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczani są: bezrobotni do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia), długotrwale bezrobotni, osoby powyżej 50 roku życia, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, niepełnosprawni.

⁵ Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych to osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Wykres 2. Zmiana (w %) liczby wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2016 r. – grudzień 2017 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MPIPS-01 o rynku pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy.

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowało się **130 282 bezrobotnych** (o 14,7% mniej niż w roku poprzednim). Podobnie jak w latach wcześniejszych w napływie zdecydowaną większość stanowiły osoby, które rejestrowały się po raz kolejny – 110 727 osób (85,0%). W porównaniu z rokiem 2017 liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy zmniejszyła się o 7,8%, a liczba osób, które powróciły do rejestrów PUP po raz kolejny o 15,8%.

W tym samym czasie z rejestrów **wyłączono 147 261 bezrobotnych** (o 8,8% mniej niż w roku poprzednim). Najważniejszą przyczyną wyłączeń (**74 885 osób**, czyli 50,9%) było **podjęcie pracy** (w roku poprzednim było to odpowiednio: 84 830 osób i 52,5%). Wśród bezrobotnych podejmujących pracę w 2017 roku przewagę mieli mężczyźni, którzy stanowili 50,2% tej populacji (w roku poprzednim było to 50,3%).

Zatrudnienie niesubsydiowane podjęto w 2017 roku 56 499 bezrobotnych (o 14,5% mniej niż w roku poprzednim). **Z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 18 386 osób**. Było to o 390 osób (2,1%) mniej niż w roku poprzednim. Spowodowało to wzrost udziału zatrudnienia wspieranego ze środków publicznych w ogóle podjęć pracy o 2,5 pkt. proc. (z 22,1% w 2016 r. do 24,6% w roku 2017). Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego pozostają roboty publiczne, które podjęły 5202 osoby. Dużą popularnością cieszyła się też wprowadzona w 2016 r. nowa forma aktywizacji – **refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia – 3985 osób zaktywizowanych** (z uwzględnieniem osób skierowanych na uzupełnienie miejsca), co stanowiło 21,7% zatrudnienia subsydiowanego.

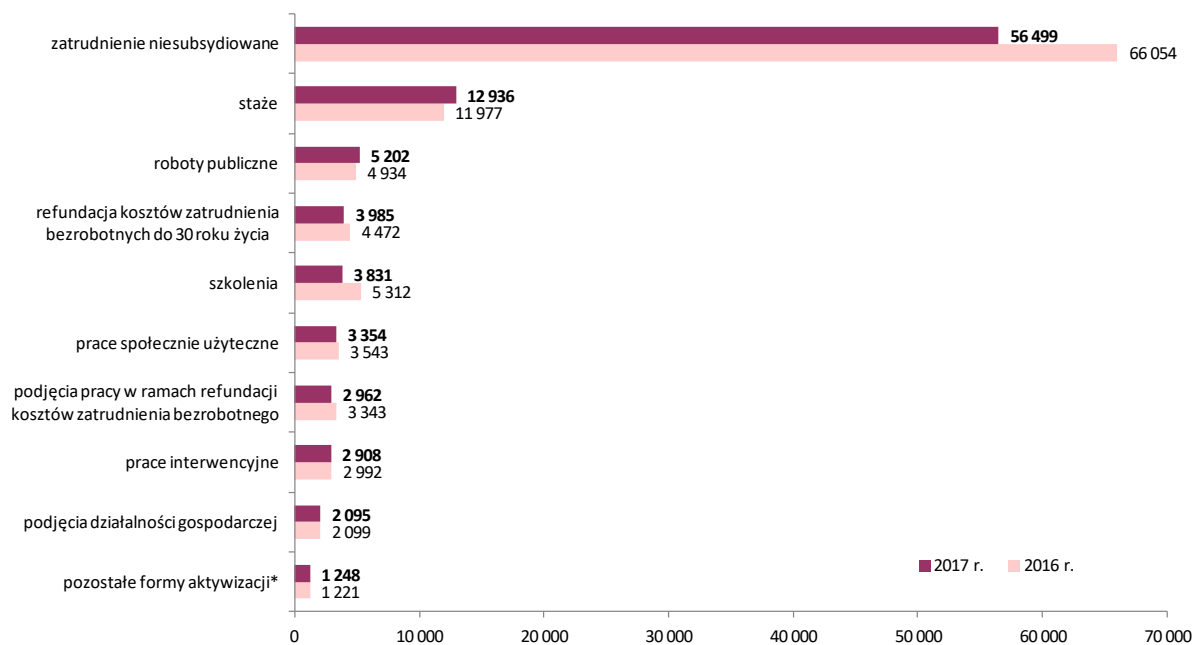
W 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim **pozazatrudnieniowe formy aktywizacji**, takie jak: staże, szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych⁶ **rozpoczęło 20 135 bezrobotnych**, było to o 982 osoby (4,7%) mniej niż rok wcześniej. Podobnie jak w latach

⁶ W 2016 r. do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych skierowanych zostało 275 bezrobotnych w 2017 r. nie było takich osób.

wcześniejszych najpopularniejszą pozazatrudnieniową formą aktywizacji były staże, które rozpoczęło 12 936 bezrobotnych.

łącznie w 2017 roku z różnych form aktywizacji zawodowej wspieranych ze środków publicznych skorzystało 38 521 bezrobotnych, co stanowiło 26,2% ogółu wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych (rok wcześniej – 24,7%).

Wykres 3. Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 wraz z podjęciami pracy niesubsydiowanej

* Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych, pozostałe zatrudnienie subsydiowane, podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, przygotowanie zawodowe dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W omawianym okresie dla **120 976 bezrobotnych i 1040 poszukujących pracy przygotowano Indywidualne Plany Działania (IPD)**, które mają na celu doprowadzenie do podjęcia przez nich odpowiedniej pracy (w roku 2016 było to odpowiednio: 142 106 bezrobotnych i 1075 poszukujących pracy).

Aktywizacja osób bezrobotnych w znacznej mierze możliwa była dzięki pozyskanym przez powiatowe urzędy pracy **95 389 wolnym miejscom pracy i miejscom aktywizacji zawodowej**. W ciągu roku liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zwiększyła się o 5,3%, przy czym **wzrost** ten dotyczył **wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej** (o 5,9%) oraz **propozycji stażu** (o 12,6%). Zmniejszyła się natomiast liczba miejsc pracy subsydiowanej (1,1%), a także miejsc aktywizacji zawodowej w ramach prac społecznie użytecznych (5,5%) i przygotowania zawodowego dorosłych. W tym samym czasie w Polsce nastąpił wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej o 13,4%.⁷

⁷ Źródło: <http://www.psz.praca.gov.pl> zakładka Statystyki i analizy.

Tabela 2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie		2016 r.	2017 r.		
			zmiana do 2016 r.		
		liczba		%	
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej razem		90 619	95 389	4 770	5,3
miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej		73 429	76 690	3 261	4,4
z tego	subsydiowane	15 449	15 286	-163	-1,1
	niesubsydiowane	57 980	61 404	3 424	5,9
miejsca aktywizacji zawodowej		17 190	18 699	1 509	8,8
z tego	staże	13 630	15 343	1 713	12,6
	przygotowanie zawodowe dorosłych	9	2	-7	-77,8
	prace społecznie użyteczne	3 551	3 354	-197	-5,5

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zakłady pracy 26 razy zgłaszały zamiar zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy**. Łącznie dotyczyło to 426 osób (w roku poprzednim było odpowiednio: 32 zgłoszenia i 1064 osoby). Liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy w końcu 2017 roku zmniejszyła się w odniesieniu do roku poprzedniego o 21,0% i wyniosła 2774 osoby, co stanowiło 3,4% ogółu bezrobotnych. Przedsiębiorcy dokonujący zgłoszeń najczęściej prowadzili działalność w takich sekcjach jak: działalność finansowa i ubezpieczeniowa (16 zgłoszeń, 28 osób), natomiast ze względu na liczbę osób przewidzianych do zwolnienia było to głównie przetwórstwo przemysłowe (319 osób, 6 zgłoszeń).

2. FUNDUSZ PRACY W 2017 ROKU

Ogółem w 2017 r. województwo kujawsko-pomorskie na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych **pozyskało środki Funduszu Pracy w wysokości 324 858,9 tys. zł**. Było to o 7,0% więcej niż w 2016 r.

2.1. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY PRYZNANE W 2017 ROKU

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, decyzjami z 22 listopada 2016 r. i 7 lutego 2017 r. ustalił kwoty środków Funduszu Pracy jakie mogą być wydatkowane w 2017 r. na finansowanie zadań realizowanych w województwie kujawsko-pomorskim.

Podział kwot środków został dokonany uchwałą Nr 49/1934/16 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w 2017 r. oraz uchwałą Nr 49/1933/16 w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2017 r. Uchwały te zostały podjęte w oparciu o kryteria określone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr XXV/445/16 z dnia 28 października 2016 r.

Zgodnie z ww. uchwałami dokonano podziału kwot na zadania realizowane przez samorządy powiatów, łącznie **225 454,2 tys. zł** w tym na:

1. programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej **209 636,3 tys. zł**;
2. inne fakultatywne zadania realizowane przez samorządy powiatów **15 817,9 tys. zł**. Na wniosek PUP w Żninie, limit środków przyznany na realizację powyższego zadania został pomniejszony o kwotę 80,00 tys. zł z jednoczesnym ich przeznaczeniem na finansowanie

programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

W ramach limitu ustalonego na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wydzielona została kwota **114 968,1 tys. zł** na realizację projektów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** w ramach priorytetów inwestycyjnych:

- 1) *8i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020: kwota 51 908,2 tys. zł;*
- 2) *8ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: kwota 63 059,9 tys. zł.*

Ponadto Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przyznał środki Funduszu Pracy na zadania fakultatywne realizowane przez WUP w Toruniu w kwocie **1 392,0 tys. zł** (decyzja z dnia 22 listopada 2016 r.).

2.2. DODATKOWE ŚRODKI FUNDUSZU PRACY Z REZERWY MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

W 2017 r. na **finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy** województwa kujawsko-pomorskiego Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przekazał z rezerwy Funduszu Pracy kwotę 39 851,82 tys. zł

W ramach tych środków powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozyskały środki na realizację:

1. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanych w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego *Mieszkanie Plus* – 14 266,6 tys. zł (PUP w Inowrocławiu, Lipnie, Mogilnie, Nakle nad Notecią, Radziejowie, Rypinie, Sępólnie Krajeńskim i Włocławku);
2. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi – 5 218,1 tys. zł (PUP w Aleksandrowie Kujawskim, Grudziądzu, Nakle nad Notecią, Radziejowie, Rypinie, Świeciu, dla Powiatu Toruńskiego, Żninie);
3. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych długotrwale – 3 004,9 tys. zł (PUP w Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy, Grudziądzu, Inowrocławiu, Radziejowie, Rypinie, Sępólnie Krajeńskim, dla Powiatu Toruńskiego);
4. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 2 797,02 tys. zł (PUP w Grudziądzu, Inowrocławiu, Rypinie, Sępólnie Krajeńskim, dla Powiatu Toruńskiego, Żninie);
5. innych programów, których realizacja wynikała z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy – 1 569,3 tys. zł (PUP w Bydgoszczy, Radziejowie, Sępólnie Krajeńskim, dla Powiatu Toruńskiego);
6. programów specjalnych – 1 435,5 tys. zł (PUP w Grudziądzu);
7. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2017 roku miały miejsce klęski żywiołowe – 769,4 tys. zł (PUP w Nakle nad Notecią, Sępólnie Krajeńskim, Tucholi);

8. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej – 502,0 tys. zł (PUP w Grudziądzu);
9. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych niepełnosprawnych – 179,0 tys. zł (PUP w Grudziądzu, PUP dla Powiatu Toruńskiego);
10. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych – 136,6 tys. zł (PUP w Grudziądzu i Sępólnie Krajeńskim);
11. programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych powracających z pracy za granicą – 24,0 tys. zł (PUP dla Miasta Torunia).

Ponadto w 2017 r. realizowany był także **Program regionalny „Wiek naszym atutem”** (kwota 9 856,6 tys. zł.). Program był prowadzony w partnerstwie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu oraz 13 powiatowych urzędów pracy: w Aleksandrowie Kujawskim, Brodnicy, Golubiu-Dobrzyniu, Grudziądzu, Lipnie, Mogilnie, Nakle nad Notecią, Radziejowie, Rypinie, Sępólnie Krajeńskim, dla Miasta Torunia, dla Powiatu Toruńskiego i w Tucholi.

Odbiorcami Programu byli bezrobotni w wieku od 30 do 50 roku życia, w tym głównie kobiety, osoby bez wykształcenia średniego oraz długotrwale bezrobotni.

W ramach Programu oferowano takie formy wsparcia jak: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże, szkolenia, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, jednorazowe środki na podjęcie działalności, prace interwencyjne, roboty publiczne.

2.3. PROGRAM PRACA DLA MŁODYCH

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim kontynuowany był „Program praca dla młodych”. W ramach decyzji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 grudnia 2015 r. na realizację w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2018 zadania dotyczącego refundowania pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia przyznane zostały środki z Funduszu Pracy w kwocie 200 775,5 tys. zł. Limit środków wykorzystany w 2016 roku – 45 359,8 tys. zł, w 2017 roku – 75 290,8 tys. zł.

łącznie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego zawarły **2484 umowy** z pracodawcami na refundację przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne **3306 miejsc pracy**. Na refundację wynagrodzeń osób bezrobotnych zatrudnionych w ramach tych umów wydatkowano **72 309,8 tys. zł.**

Zgodnie z założeniami programu „Praca dla młodych” w 2017 r. powiatowe urzędy pracy zawarły także umowy, w ramach których w 2018 roku aktywizacją zostanie objętych 3547 osób bezrobotnych. Na ten cel przeznaczono 58 083,09 tys. zł.

2.4. WYDATKI FUNDUSZU PRACY W 2017 ROKU

Wydatki ogółem Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 r. nieznacznie zmniejszyły się w odniesieniu do roku poprzedniego (o 0,4%) i **wyniosły 507 682,0 tys. zł.** Spadek dotyczył przede wszystkim wydatków na zasiłki dla bezrobotnych (o 12,5%). Kwota przeznaczona na programy na rzecz promocji zatrudnienia wzrosła w tym czasie o 6,0%.

Udział środków przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych wyniósł 64,4% (wobec 60,5% w roku poprzednim), natomiast udział środków wydatkowanych na zasiłki dla bezrobotnych zmniejszył się o 4,1 pkt. proc.⁸

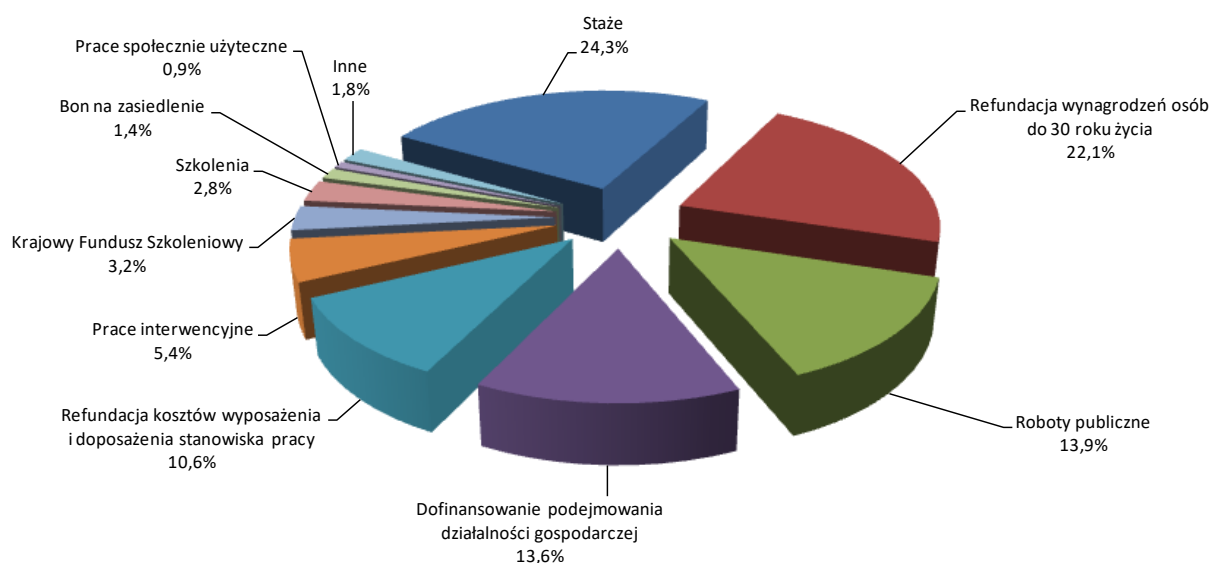
Tabela 3. Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana do 2016 r.	
					w tys. zł	w %
Wydatki ogółem	509 865,8	100,0	507 682,0	100,0	-2 183,8	-0,4
zasiłki i świadczenia	184 179,0	36,1	162 647,4	32,0	-21 531,6	-11,7
w tym zasiłki dla bezrobotnych	173 867,0	34,1	152 201,2	30,0	-21 665,8	-12,5
programy na rzecz promocji zatrudnienia	308 309,2	60,5	326 735,5	64,4	18 426,3	6,0
pozostałe	17 377,6	3,4	18 299,1	3,6	921,5	5,3

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

W strukturze wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia największy udział – 24,3% (wobec 29,9% w roku poprzednim) – przypadł wydatkom na staże. Na refundację wynagrodzeń osób do 30 roku życia – wydatkowanych zostało 22,1% środków przeznaczonych na aktywizację osób bezrobotnych (w 2016 r. – 13,9%). W strukturze wydatków Funduszu Pracy na formy aktywne znaczny udział stanowiły także koszty finansowania robót publicznych (13,9%) i dofinansowania podjęć działalności gospodarczej (13,6%).

Wykres 4. Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy.

⁸ Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiadało 12 912 osób, co stanowiło 15,8% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem roku poprzedniego liczebność tej populacji zmniejszyła się o 15,4%, ale jej udział w liczbie bezrobotnych ogółem wzrósł o 0,3 pkt. proc.

3. GŁÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REALIZOWANE NA RZECZ RYNKU PRACY W 2017 ROKU W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na podstawie Porozumienia pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju a Województwem Kujawsko-Pomorskim w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój z dnia 13 stycznia 2015 r. (1 lipca 2015 r. aneks nr 1, 13 października 2016 r. aneks nr 2) **pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) PO WER** odpowiedzialnej za realizację powierzonych zadań **w ramach Osi priorytetowej I – Osoby młode na rynku pracy**, tj. w ramach:

- Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe* (realizowane przez powiatowe urzędy pracy);
- Działania 1.2 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe* (realizowane przez instytucje rynku pracy zgodnie z art. 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Grupą docelową w ramach ww. działań są osoby młode, w wieku 15-29 lat, pozostające bez pracy (zarówno bezrobotne, jak i bierne zawodowo), które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Na podstawie Porozumienia pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Toruniu w sprawie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, **WUP w Toruniu powierzone zostały także zadania Instytucji Pośredniczącej RPO WK-P w zakresie realizacji Osi priorytetowej 8 – Aktywni na rynku pracy** w ramach:

- Działania 8.1 *Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy,*
- Działanie 8.2 *Wspieranie aktywności zawodowej w regionie,*
  - Poddziałania 8.2.1 *Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia,*
  - Poddziałania 8.2.2 *Wsparcie osób odchodzących z rolnictwa i rybactwa,*
- Poddziałania 8.5.2 *Wsparcie outplacementowe.*

W 2017 r. WUP w Toruniu prowadził szereg działań związanych z bieżącą **realizacją zadań Instytucji Pośredniczącej** Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WK-P) oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Do zadań tych należało w szczególności:

- ogłaszanie konkursów;
- nabór i ocena formalno-merytoryczna złożonych wniosków o dofinansowanie projektów;
- negocjowanie i podpisywanie umów o dofinansowanie projektów;
- organizacja spotkań informacyjnych dla beneficjentów realizujących projekty;
- monitorowanie i rozliczanie projektów;
- kontrolowanie realizowanych projektów;
- prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych.

3.1. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

➤ **Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe (Działanie 1.1)**

– **Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.1.2)**

W 2017 r. zakończyła się realizacja 4 projektów PUP wybranych do dofinansowania w ramach **II naboru** ogłoszonego w 2016 r. Jednocześnie w styczniu 2017 r. został ogłoszony **trzeci nabór**, w wyniku którego na przełomie marca i kwietnia podpisano kolejnych 20 umów o dofinansowanie projektów powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego na łączną kwotę 62 759 274,85 zł. Biorąc pod uwagę podpisane w końcu grudnia 2017 r. aneksy do ww. umów ostatecznie na realizację projektów w ramach III naboru przeznaczono 115 863 199,85 zł (w tym wydatki na 2017 r.– 62 759 274,85 zł, wydatki na 2018 r.– 53 103 925,00 zł).

Projekty te zakładają wsparcie młodych osób bezrobotnych z wykorzystaniem instrumentów i usług określonych w ustawie *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (z wyłączeniem robót publicznych). Wsparcie ma charakter kompleksowy i indywidualizowany – 100% uczestników objętych jest Indywidualnym Planem Działania, który, jako narzędzie wspierające proces aktywizacji zawodowej, ma wpływ na dobór odpowiednich form aktywizacji, a w konsekwencji na efektywność podejmowanych działań. Pomoc udzielana osobom bezrobotnym w wyżej wymienionych projektach ukierunkowana jest przede wszystkim na poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże zawodowe, szkolenia, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a od października 2017 r. również na wyposażenie/wyposażenie stanowiska pracy, w mniejszym stopniu obejmuje bony szkoleniowe, bony na zasiedlenie czy prace interwencyjne.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Poddziałania 1.1.2 muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%.

W 2017 r. w ramach Działania 1.1 **pomocą objęto 8752 młode osoby bezrobotne**. W ciągu całego roku **zatwierdzono 88 wniosków o płatność na kwotę 57 252 920,00 zł**.

➤ **Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe (Działania 1.2)**

– **Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (Poddziałanie 1.2.2)**

Kontynuowano realizację 12 projektów wybranych do dofinansowania w ramach pierwszego konkursu ogłoszonego w 2015 r. o łącznej wartości 9 622 955,88 zł (kwota z uwzględnieniem zawartych aneksów).

W 2017 r. trwały też prace związane z zakończeniem procesu negocjacji i podpisywaniem umów w ramach drugiego konkursu ogłoszonego w 2016 r. W ramach tego konkursu podpisano 9 umów, spośród których w trakcie roku 2 zostały rozwiązane (1 z przyczyn leżących po stronie beneficjenta oraz 1 na wniosek beneficjenta). Ostateczna wartość 7 projektów realizowanych w ramach niniejszego konkursu wyniosła 4 938 516,95 zł.

Dodatkowo w 2017 r. w Działaniu 1.2 prowadzony był **III konkurs**, dla którego alokacja wynosiła 10 700 000,00 zł, w tym:

- 5 300 000,00 zł – na projekty skierowane wyłącznie do osób biernych zawodowo;
- 5 400 000,00 zł – na projekty skierowane wyłącznie do osób bezrobotnych niezarejestrowanych w urzędach pracy.

Do końca grudnia 2017 r. w ramach III konkursu zostało podpisanych 13 umów z czego **realizowanych było 12 na kwotę 7 694 976,17 zł** (z realizacji jednej zawartej umowy wnioskodawca wycofał się). Podpisanie kolejnych umów zaplanowane zostało na I kwartał 2018 r.

W końcu 2017 r. w realizacji pozostawało 19 projektów, z których 2 zakładały wsparcie w zakresie rozwoju przedsiębiorczości poprzez udzielanie pomocy bezwrotnej na utworzenie przedsiębiorstwa, w tym jeden dodatkowo tzw. wsparcie pomostowe (tj. pomoc finansową przeznaczoną na pokrycie: kosztów ZUS, kosztów administracyjnych, kosztów eksploatacji pomieszczeń, kosztów usług księgowych itp.). Natomiast pozostałe projekty obejmowały pomoc przy określeniu ścieżki zawodowej oraz podwyższanie lub dostosowywanie kompetencji i kwalifikacji (m.in. poprzez wysokiej jakości szkolenia) oraz zdobycie lub uzupełnienie doświadczenia zawodowego i umiejętności praktycznych w zakresie wykonywania danego zawodu (m.in. poprzez wysokiej jakości staże). Projekty musiały również zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych – co najmniej 35%, osób o niskich kwalifikacjach – co najmniej 48%. Dodatkowo, w przypadku założenia w projektach wsparcia w postaci szkoleń zawodowych, ich efektem musi być uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych formalnym dokumentem (np. certyfikatem), a szkolenia muszą odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

W 2017 r. w ramach Działania 1.2 **wsparciem objęte zostały 464 osoby** (w tym **392 bierne zawodowo i 72 bezrobotne niezarejestrowane** w powiatowych urzędach pracy). W ciągu całego roku zatwierdzonych zostało **78 wniosków o płatność na łączną kwotę 6 871 702,50 zł**.

3.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

➤ Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy (Działanie 8.1)

W 2017 r. zakończyła się realizacja 5 projektów wybranych do dofinansowania **w ramach II naboru** ogłoszonego w 2016 r. W lutym 2017 r. został ogłoszony **III nabór projektów pozakonkursowych PUP** – z łączną kwotą alokacji 53 322 070,00 zł. Podpisano 20 umów na łączną kwotę 52 044 527,27 zł, których wartość w grudniu 2017 r. w wyniku aneksowania została zwiększona do 98 662 135,80 zł (z tego wydatki w 2017 r. to 51 122 068,44 zł, w 2018 r.: 47 113 206,00 zł, a w 2019 r.: 426 861,36 zł).

Wyżej wymienione projekty są skierowane **do osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia** i koncentrują się na grupach, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy: osobach powyżej 50 roku życia, kobietach, osobach z niepełnosprawnościami, osobach o niskich kwalifikacjach, długotrwale bezrobotnych. Realizowane w projektach (w oparciu o IPD) wsparcie jest dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników, którzy mogą korzystać z pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, a także pomocy w nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych (szkolenia, specjalistyczne kursy, studia podyplomowe), pomocy w zdobyciu doświadczenia zawodowego (subsidiowane zatrudnienie, doposażenie stanowiska pracy), czy pomocy w rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej. W ramach umów podpisanych w 2017 r. PUP zobligowane zostały do osiągnięcia kryterium efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej: 33% w przypadku osób w wieku powyżej 50 roku życia, 39% w przypadku kobiet, 33% w przypadku osób z niepełnosprawnościami, 30% w przypadku osób długotrwale bezrobotnych, 38% w przypadku osób o niskich kwalifikacjach, 43% dla osób nie kwalifikujących się żadnej z powyższych kategorii.

W 2017 r. w ramach projektów realizowanych w Działaniu 8.1 **wsparciem objęto 5448 osób bezrobotnych**. W ciągu całego roku **zatwierdzono 89 wniosków o płatność na kwotę 42 669 184,29 zł**.

➤ **Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia (Poddziałanie 8.2.1)**

W 2017 r. w ramach Poddziałania 8.2.1 realizowanych było 10 projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursu ogłoszonego w 2016 r.

W marcu 2017 r. WUP w Toruniu **ogłosił drugi konkurs**, dla którego ostateczna alokacja wynosiła 23 157 894,74 zł (wartość dofinansowania 22 000 000,00 zł).

W ramach ogłoszonego konkursu projekty mogły składać instytucje rynku pracy (z wyłączeniem publicznych służb zatrudnienia), tj. agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego. Do końca 2017 r. **w ramach tego konkursu podpisanych zostało 10 umów na kwotę 8 268 956,14 zł**. Podpisanie kolejnych umów planowane jest w I kwartale 2018 r.

Zgodnie z założeniami konkursu **projekty zostały skierowane wyłącznie do osób biernych zawodowo, powyżej 29 roku życia** z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego, w szczególności do: osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach.

Formy pomocy, które są oferowane uczestnikom, to wsparcie kompleksowej aktywizacji zawodowej poprzez:

- Indywidualne Plany Działania, pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy;
- instrumenty i usługi rynku pracy służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych jak również lepszemu ich dopasowaniu do potrzeb rynku pracy w postaci szkoleń zawodowych, kursów specjalistycznych, studiów podyplomowych, studiów uzupełniających;
- instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, tj.: staże, praktyki zawodowe, doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy, subsydiowane zatrudnienie;
- wsparcie działań z zakresu mobilności zawodowej i terytorialnej w postaci wsparcia finansowego w formie dodatku relokacyjnego.

W celu zapewnienia wysokiej skuteczności realizowanych działań projekty wybrane do dofinansowania musiały zakładać osiągnięcie kryterium efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej: 33% w przypadku osób w wieku powyżej 50 roku życia, 39% w przypadku kobiet, 33% w przypadku osób z niepełnosprawnościami, 38% w przypadku osób o niskich kwalifikacjach, 43% dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych kategorii.

Dodatkowo, w przypadku założenia w projektach wsparcia w postaci szkoleń zawodowych, ich efektem musi być uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych formalnym dokumentem (np. certyfikatem), a szkolenia muszą odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

W 2017 r. w ramach projektów realizowanych w Poddziałaniu 8.2.1 **wsparciem objętych zostało 409 osób biernych zawodowo**. W ciągu całego roku zatwierdzono **35 wniosków o płatność na kwotę 1 764 825,84 zł**.

➤ **Wsparcie outplacementowe (Poddziałanie 8.5.2)**

W marcu 2017 r. WUP w Toruniu ogłosił drugi konkurs w ramach Poddziałania 8.5.2 *Wsparcie outplacementowe*, z kwotą alokacji w wysokości 14 344 041,46 zł, w tym z możliwością maksymalnego dofinansowania projektów w wysokości 13 626 839,39 zł. O środki w ramach

konkursu mogły ubiegać się wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych). Konkurs ogłoszony w ramach Poddziałania 8.5.2 miał charakter otwarty. W 2017 r. przeprowadzonych zostało 5 miesięcznych tur konkursowych w okresie od 13.04.2017 r. do 30.11.2017 r. W odpowiedzi na ogłoszone tury wpłynęło 20 wniosków na łączną wartość 20 116 858,85 zł, natomiast kwota wnioskowana wyniosła 19 101 320,99 zł. W grudniu 2017 r. **podpisano 2 umowy na kwotę 1 502 403,20 zł.** Podpisanie kolejnych umów planowane jest w I półroczu 2018 r.

Zgodnie z założeniami konkursu **projekty musiały być skierowane do osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu, pracowników przewidzianych do zwolnienia lub pracowników zagrożonych zwolnieniem z przyczyn niedotyczących pracownika.**

Wsparcie w ramach Poddziałania 8.5.2 w ramach realizacji programów typu outplacement mogło obejmować: doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, szkolenia, kursy, studia podyplomowe, staże i praktyki zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie, subsydiowane zatrudnienie, dodatek relokacyjny, bezzwrotne wsparcie finansowe dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą, połączone ze wsparciem pomostowym. Przy czym ze wsparcia bezzwrotnego na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, mogły skorzystać osoby z niepełnosprawnością, osoby poniżej 30 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby o niskich kwalifikacjach. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty w ramach Poddziałania 8.5.2 musiały zakładać efektywność zatrudnieniową na poziomie minimum 50% w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.*

3.3. PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) był jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmował całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) przewidzianej w wyżej wymienionym okresie programowania w Polsce. Głównym celem Programu był wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. **Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu**, na mocy decyzji Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, **pełnił w ramach PO KL funkcję Instytucji Wdrażającej (IP2) odpowiedzialnej za wdrażanie powierzonych zadań w ramach Priorytetu VI PO KL Rynek pracy otwarty dla *wszystkich***, którego głównym celem była aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia poprzez realizację następujących działań:

- Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie,*
- Działanie 6.2 *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia,*
- Działanie 6.3 *Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.*

W związku z zamknięciem w 2016 r. wszystkich nadzorowanych Działań, w 2017 r. działania WUP w Toruniu skoncentrowane były głównie na monitorowaniu odzyskiwania środków w projektach zrealizowanych w ramach ww. Programu.

3.4. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Województwo Kujawsko-Pomorskie, decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2016 r., otrzymało z Krajowego Funduszu Szkoleniowego środki w wysokości 8 388 900,00 zł. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą 49/1935/16 z dnia 6 grudnia 2016 r. dokonał podziału ww. kwoty pomiędzy samorządy powiatów województwa. Ponadto w ciągu roku powiatowym urzędem pracy w ramach środków rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego zostało przyznane ponad 2 275 600,00 zł.

W 2017 r. o dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego mógł ubiegać się każdy pracodawca, który zatrudnił co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę. Kwota przyznana na wsparcie kształcenia ustawicznego jednej osoby w danym roku nie mogła przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Środki KFS przeznaczone były na finansowanie kształcenia ustawicznego zgodnie z przyjętymi priorytetami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tj.:

- a) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w sektorach: przetwórstwo przemysłowe, transport i gospodarka magazynowa oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- b) wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych,
- c) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W analizowanym okresie do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 1555 wniosków o dofinansowanie kształcenia ustawicznego w ramach KFS. Ostatecznie podpisanych zostało **971 umów z 915 pracodawcami** (53,4% to firmy zatrudniające ponad 10 osób).

Łącznie w 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim z kształcenia ustawicznego sfinansowanego z KFS skorzystało **6107 osób**. Osobom tym sfinansowano: 6531 szkoleń, 259 egzaminów umożliwiających uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych, 69 razy sfinansowano też studia podyplomowe.

Szkolenia, w których najczęściej uczestniczyli pracownicy to:

- ochrona zdrowia i terapia (ponad 1000 osób),
- logistyka (blisko 800 osób),
- szkolenia informatyczne (ponad 600 osób),
- szkolenia dźwigowe (ponad 600 osób),
- sprzedaż i marketing (ponad 350 osób),
- spawanie (blisko 350 osób),
- szkolenia fryzjersko-kosmetyczne (blisko 300 osób).

Z przyznanej kwoty 10 664 500,00 zł **wydano 10 258 968,00 zł (96,2%)**. Średni koszt wsparcia na osobę wyniósł 1 677,96 zł.

Dodatkowo Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu ze środków KFS otrzymał 176 100,00 zł. W ramach tych środków przeprowadzona została akcja informacyjno-promocyjna w mediach regionalnych (prasa, TV), która miała na celu przedstawienie możliwości jakie dają pracodawcom środki KFS. Ponadto zlecone zostało badanie „Efektywność wsparcia udzielonego pracodawcom ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego w województwie kujawsko-pomorskim w 2016 roku”. W grudniu 2017 r. wyniki badania zostały przedstawione na konferencji podsumowującej. Łączny koszt działań związanych ze zleceniem badania oraz działań promocyjnych związanych z realizacją KFS wyniósł 99 835,50 zł.

3.5. USŁUGI ŚWIADCZONE BEZPOŚREDNIO NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY

W 2017 r. z usług **Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP** (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) **skorzystało łącznie 22 166 osób**, z tego 21 105 osób (95,2%) to osoby bezrobotne, poszukujące pracy i inne powyżej 18 roku życia, a 1061 osób (4,8%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia poniżej 18 roku życia.

W tym samym czasie **doradcy EURES przyjęli do realizacji 1110 ofert pracy za granicą** (1080 w roku 2016), w ramach których zgłoszono **6044 wolnych miejsc pracy** (6066 w roku 2016). Najwięcej propozycji zatrudnienia otrzymano z Niemiec, Austrii, Wielkiej Brytanii, Holandii, Norwegii i Czech. Analizując zagraniczne oferty pracy, rozpowszechniane przez WUP Toruń, można zaobserwować przede wszystkim istniejące zapotrzebowanie w UE/EOG na wykwalifikowanych pracowników, znających języki obce (angielski, niemiecki). Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w branży metalowej (spawacze, ślusarze, operatorzy maszyn CNC), logistycznej (kierowcy samochodów ciężarowych, magazynierzy), medycznej (pielęgniarki, opiekunowie osób starszych), budowlanej (cieśle, monterzy instalacji), hotelarsko-gastronomicznej (kucharze, kelnerzy, animatorzy) oraz IT. Duża część ofert pracy pochodziła od agencji pracy tymczasowej z krajów UE/EOG.

W maju 2017 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu podjął współpracę z pracodawcą Monaghan Mushrooms Group, rekrutującym do pracy przy zbiorze i pakowaniu pieczarek oraz do pracy w kompostowni. Główna siedziba firmy znajduje się w Tyholland w Irlandii, natomiast farmy, pakownie, kompostownie i biura znajdują się w Irlandii, Wielkiej Brytanii, Holandii, Niemczech i Kanadzie. Pracodawca jest jednym z największych producentów pieczarek i podłoża pod ich uprawę na świecie. Aby pomóc pracodawcy skutecznie pozyskać pracowników w dniach 6-7 lipca 2017 r. odbyły się spotkania informacyjno-rekrutacyjne dla osób zainteresowanych podjęciem pracy na terenie Holandii przy zbiorze/pakowaniu pieczarek oraz dla potencjalnych pracowników kompostowni. W spotkaniach wzięło udział 30 osób. Zwracając uwagę na fakt, iż oferta jest prowadzona w naborze całorocznym, do końca 2017 r. przekazano pracodawcy łącznie 93 aplikacje kandydatów.

W 2017 r. rozpoczęto współpracę w obszarze rekrutacji z firmą Severn & Wye Smokery LTD z Wielkiej Brytanii specjalizującą się w przetwórstwie ryb, głównie łososia. W lipcu i grudniu 2017 r. zostały zorganizowane dwa spotkania rekrutacyjne z użyciem komunikatora SKYPE, w których uczestniczyło 14 osób. Efektem rozmów było zatrudnienie 7 osób. W ramach współpracy przekazano pracodawcy 51 aplikacje osób potencjalnie zainteresowanych pracą.

Kontynuowana była też realizacja porozumienia o współpracy z hiszpańską firmą Fontestad, zajmującą się dystrybucją cytrusów. Pracodawca oferował 200 miejsc pracy przy układaniu i sortowaniu owoców cytrusowych. Ostatecznie zatrudnienie otrzymało 108 osób.

W ramach promocji sieci EURES zorganizowane zostały **VIII Międzynarodowe Targi Pracy w Toruniu**, w których łącznie udział wzięło 41 wystawców z kraju i zagranicy. Szacuje się, że targi odwiedziło ok. 900 poszukujących pracy.

Tak jak w roku ubiegłym największym zainteresowaniem cieszyły się oferty bez znajomości języka. Osoby poszukujące pracy były głównie zainteresowane pracami prostymi, sezonowymi.

W porównaniu z 2016 r. **nieznacznie zmniejszyła się liczba** złożonych do WUP w Toruniu **wniosków** o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (złożono **1471 wniosków**, 3,9% mniej) oraz wniosków poświadczających przebyte okresy zatrudnienia/ubezpieczenia na terenie państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii (z 1893 złożonych w 2016 r. do **1816 wniosków** złożonych w 2017 r.).

W 2017 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały **69 115 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi**, było to o 42,5% oświadczeń więcej niż w 2016 r. Osoby te najczęściej miały pracować jako pracownicy przy pracach prostych – 54,3% oraz jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 26,8%. Uproszczone warunki zatrudnienia przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy dotyczą głównie obywateli Ukrainy (95,0% oświadczeń). Ponad połowa (52,0%) oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi zgłoszona została do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy.

W 2017 roku do WUP w Toruniu wpłynęło 179 wniosków indywidualnych oraz 20 wykazów zbiorczych i uzupełniających (łącznie od 77 pracodawców) dotyczących wypłaty świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (w roku poprzednim było to odpowiednio: 576 wniosków indywidualnych, 12 wykazów zbiorczych i 76 pracodawców). Wnioski indywidualne oraz wykazy zbiorcze i uzupełniające obejmowały 1035 osób na kwotę wnioskowaną ok. 4591,0 tys. zł (wobec 731 osób i ok. 3950,0 tys. zł w 2016 r.). W analizowanym okresie **dokonano wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnego pracodawcę w kwocie 3236,0 tys. zł**. Kwota ta obejmuje wypłaty dla 100 osób z wniosków indywidualnych i 591 osób z wykazów zbiorczych i uzupełniających. Ogółem wypłacono świadczenia z Funduszu za 34 niewypłacalnych pracodawców.

W ramach realizacji funkcji informacyjnej pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu brali udział w szeregu wydarzeń zorganizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Szczególnie istotne były **spotkania z przedstawicielami szkół i instytucji oświatowych**, pedagogami i doradcami zawodowymi mającymi wpływ na przyszłe decyzje zawodowe uczniów. Nawiązano współpracę z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli (KPCEN) i Toruńskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli (TODMiDN) w celu opracowania długofalowych programów oddziaływania na tworzenie się, w nowych warunkach formalno-prawnych, szkolnych systemów orientacji i poradnictwa zawodowego.

Jak co roku w miesiącu październiku Centra wspólnie z partnerami w ramach *Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery* przygotowały ofertę przeznaczoną głównie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów. Motywami przewodnimi były – „Ja na rynku pracy – moje talenty i moje kompetencje”.

Pracownicy WUP w Toruniu, m.in. pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, doradcy EURES, specjaliści ds. programów, **uczestniczyli również w giełdach pracy, giełdach edukacyjnych, targach pracy i dniach kariery** organizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne, uczelnie wyższe, PUP i innych partnerów rynku pracy. W trakcie tych wydarzeń przedstawiano aktualną sytuację na rynku pracy oraz ofertę usług, jakie mogą być świadczone przez WUP w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju kapitału ludzkiego.

Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych osób bezrobotnych oraz innych potencjalnych uczestników rynku pracy (uczniowie i ich rodzice), **przygotowano nowe wersje oraz aktualizowano opisy sytuacji na rynku pracy dla 330 zawodów**. Opisy te wykorzystywane były również do przygotowania informacji dla Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy, która wydawała opinie na temat zgodności z potrzebami rynku pracy planowanych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych województwa. **W 2017 roku do WRRP wpłynęło 39 wniosków z prośbą o zaopiniowanie łącznie 113 nowych kierunków kształcenia**. Ostatecznie wydano 102 opinie pozytywne i 11 negatywnych.

Potencjalnym projektodawcom **udzielane były informacje** oraz organizowano spotkania **dotyczące możliwości wykorzystania**, a także prawidłowej realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach **PO WER i RPO WK-P**.

Partnerom działającym w obszarze rynku pracy oraz mediom **udostępniono wiele informacji i publikacji charakteryzujących regionalny rynek pracy**. Obok wydawanego w cyklu miesięcznym w formie elektronicznej Biuletynu Informacyjnego WUP „Rynek Pracy Województwa

Kujawsko-Pomorskiego”, były to także opracowania dotyczące wybranych zagadnień kujawsko-pomorskiego rynku pracy w 2016 r. i I półroczu 2017 r.:

1. sytuacja na regionalnym rynku pracy,
2. analiza porównawcza działalności powiatowych urzędów pracy,
3. bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych,
4. bezrobotni absolwenci szkół wyższych,
5. bezrobotni niepełnosprawni,
6. bezrobotni w wieku 30-50 lat,
7. bezrobotni w miastach i gminach,
8. bezrobotni długotrwale,
9. bezrobotni zamieszkali na wsi,
10. bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności,
11. monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
12. analiza rynku szkoleniowego.

W 2017 r. po raz trzeci na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone było badanie **Barometr zawodów**. Głównym efektem badania są informacje o grupach zawodów, w których w 2018 r. mogą wystąpić problemy z pozyskaniem pracowników oraz grup charakteryzujących się nadwyżką osób poszukujących pracy. W sierpniu, wrześniu i październiku 2017 r. w 20 powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego odbyły się panele eksperckie, które oceniały przewidywaną sytuację na rynku pracy w poszczególnych grupach zawodów. Łącznie w panelach uczestniczyło 127 pracowników urzędów pracy. Wyniki barometru zawodów dla wszystkich województw i powiatów w kraju dostępne są na ogólnopolskiej stronie barometru: <http://barometrzwodow.pl/>.

W minionym roku zlecone zostało także badanie **Branże regionu o największym potencjale zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim**.⁹ Głównym celem badania było wskazanie branż o największym potencjale zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim oraz określenie ich perspektyw rozwoju i prognoza zapotrzebowania na kadry w zidentyfikowanych branżach do 2025 roku. Przeprowadzono badanie desk research, badanie jakościowe – 15 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) oraz 5 zogniskowanych wywiadów pogłębionych (FGI), w których uczestniczyło ogółem ok. 60 osób. Wywiady przeprowadzono w każdym podregionie, tj. bydgosko-toruńskim, włocławskim, inowrocławskim, grudziądzkim oraz świeckim. Respondentami byli przedstawiciele agencji zatrudnienia, pracodawców, administracji publicznej, uczelni wyższych, a także instytucji otoczenia biznesu.

Przygotowana została także ekspertyza: **Geneza trudnej sytuacji na rynku pracy w południowo-wschodnich powiatach województwa kujawsko-pomorskiego, ze szczególnym uwzględnieniem powiatów lipnowskiego, radziejowskiego, włocławskiego i miasta Włocławek**.¹⁰ Celem ekspertyzy było ustalenie przyczyn permanentnie problematycznej sytuacji na rynku pracy w południowo-wschodniej części regionu kujawsko-pomorskiego, mierzonej przede wszystkim wysokim poziomem bezrobocia.

Raporty z prowadzonych badań oraz analizy dotyczące regionalnego rynku pracy dostępne są na stronie internetowej urzędu w zakładce Publikacje (<http://wup.torun.pl/urząd/publikacje/>).

---

⁹ Wykonawcą badania na zlecenie WUP w Toruniu była firma MRW Market Research World z Gliwic.

¹⁰ Ekspertyza wykonana na zlecenie WUP w Toruniu przez dr hab. Wojciecha Kniecia, prof. Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY W PIERWSZYCH MIESIĄCACH 2018 ROKU

4.1. SYTUACJA GOSPODARCZA¹¹

W okresie styczeń-luty 2018 roku w województwie kujawsko-pomorskim przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 260,5 tys. osób. Było to o 2,2% więcej niż w analogicznym okresie 2017 r. (w kraju wzrost o 3,7%). Pracujący w sektorze przedsiębiorstw skupieni byli głównie w przetwórstwie przemysłowym (126,7 tys. osób, wzrost o 2,3%) oraz handlu i naprawach pojazdów samochodowych (52,9 tys. osób, wzrost o 0,5%). W analizowanym okresie 2018 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w mało licznej sekcji – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 4,1%) oraz w budownictwie (o 4,0%). Przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się jedynie w podmiotach prowadzących działalność w zakresie zakwaterowania i gastronomii (o 0,3%), a także obsługi rynku nieruchomości (o 1,5%).

W tym sektorze wzrosło także przeciętne wynagrodzenie brutto, które w analizowanym okresie wyniosło 3893,92 zł (wzrost o 7,2%, tak samo jak w kraju). Pomimo odnotowanego wzrostu przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie stanowiło 84,7% średniego wynagrodzenia w kraju (rok wcześniej 84,6%).

4.2. ZMIANA W POZIOMIE BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

W lutym 2018 r., podobnie jak rok wcześniej, nastąpił spadek liczby bezrobotnych. Według stanu w dniu 28 lutego 2018 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 84 279 bezrobotnych. Było to o 0,9% (790 osób) mniej niż przed miesiącem (w kraju spadek o 0,6%).

WYKRES 5. ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W MIESIĄCACH ZIMOWYCH (w odniesieniu do poprzedniego miesiąca)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy.

¹¹ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego w lutym 2018 r., Urząd Statystyczny w Bydgoszczy oraz Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2018 roku., Główny Urząd Statystyczny.

Liczba zarejestrowanych zmniejszyła się w 16 z 23 powiatów województwa. Przy czym największy był on w powiecie sępoleńskim (5,0%, 105 osób mniej). Najwidoczniejszy, miesięczny wzrost liczby zarejestrowanych dotyczył powiatu żnińskiego – 2,5%, 78 osób. W tym samym okresie 2017 r. liczba bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim zmniejszyła się o 0,7% (758 osób).

W porównaniu do lutego 2017 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 17,8% (18 214 osób, w kraju spadek o 18,6%). Roczny spadek liczby zarejestrowanych dotyczył wszystkich powiatów województwa i wynosił od 11,5% w powiecie toruńskim do 24,0% we Włocławku.

Spadek liczby bezrobotnych spowodował **zmniejszenie stopy bezrobocia** rejestrowanego, która w końcu lutego 2018 r. w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła **10,2%**, o 0,1 pkt. proc. mniej niż w styczniu'18 i o 2,1 pkt. proc. mniej niż w lutym 2017 r. Pomimo tych pozytywnych zmian województwo pozostaje regionem o wysokim, na tle pozostałych województw, poziomie bezrobocia rejestrowanego. W końcu lutego stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 6,8 pkt. proc. (o 0,1 pkt. proc. mniej niż miesiąc wcześniej i o 1,6 pkt. proc. mniej niż rok wcześniej).

Tabela 4. Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2018 roku

POWIATY	Stan w końcu miesiąca							
	luty 2017 r.	styczeń 2018 r.	luty 2018 r.		Zmiana liczby bezrobotnych ogółem			
			ogółem	kobiety	do lutego 2017 r.		do stycznia 2018 r.	
					liczba	%	liczba	%
BYDGOSZCZ GRODZKI	8 359	6 822	6 741	3 808	-1 618	-19,4	-81	-1,2
BYDGOSZCZ ZIEMSKI	3 343	2 813	2 821	1 676	-522	-15,6	8	0,3
GRUDZIĄDZ GRODZKI	4 740	3 991	3 991	2 307	-749	-15,8	0	0,0
GRUDZIĄDZ ZIEMSKI	2 492	2 141	2 130	1 321	-362	-14,5	-11	-0,5
TORUŃ GRODZKI	5 780	5 108	4 971	2 822	-809	-14,0	-137	-2,7
TORUŃ ZIEMSKI	5 098	4 514	4 512	2 749	-586	-11,5	-2	0,0
WŁOCŁAWEK GRODZKI	7 944	6 202	6 040	3 402	-1 904	-24,0	-162	-2,6
WŁOCŁAWEK ZIEMSKI	7 446	6 227	6 128	3 438	-1 318	-17,7	-99	-1,6
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	3 510	2 861	2 848	1 471	-662	-18,9	-13	-0,5
BRODNICA	3 231	2 559	2 547	1 586	-684	-21,2	-12	-0,5
CHEŁMNO	3 073	2 594	2 521	1 482	-552	-18,0	-73	-2,8
GOLUB-DOBRZYŃ	2 651	2 147	2 058	1 266	-593	-22,4	-89	-4,1
INOWROCŁAW	11 000	9 147	9 138	5 327	-1 862	-16,9	-9	-0,1
LIPNO	5 527	4 454	4 486	2 585	-1 041	-18,8	32	0,7
MOGILNO	2 510	2 085	2 111	1 354	-399	-15,9	26	1,2
NAKŁO NAD NOTECIĄ	4 586	3 874	3 864	2 312	-722	-15,7	-10	-0,3
RADZIEJÓW	3 361	2 885	2 850	1 601	-511	-15,2	-35	-1,2
RYPIN	2 484	2 123	2 062	1 338	-422	-17,0	-61	-2,9
SĘPÓLNO KRAJEŃSKIE	2 442	2 094	1 989	1 253	-453	-18,6	-105	-5,0
ŚWIECIE	3 804	3 030	3 073	1 919	-731	-19,2	43	1,4
TUCHOLA	2 736	2 407	2 389	1 422	-347	-12,7	-18	-0,7
WĄBRZEŻNO	2 181	1 864	1 804	1 104	-377	-17,3	-60	-3,2
ŻNIN	4 195	3 127	3 205	2 089	-990	-23,6	78	2,5
RAZEM WOJEWÓDZTWO	102 493	85 069	84 279	49 632	-18 214	-17,8	-790	-0,9

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy.

W styczniu i lutym 2018 r. w powiatowych urzędach pracy województwa **zarejestrowało się 21 296 bezrobotnych** (10,0% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku). Zmniejszyła się także liczba osób wyłączonych z ewidencji, która w pierwszych dwóch miesiącach 2018 r. wyniosła 18 560 osób (5,8% mniej niż rok wcześniej).

Ponad połowa (51,5%) wyłączeń spowodowana była podjęciem pracy – 9563 osoby, o 8,2% mniej niż rok wcześniej. Spadek ten dotyczył zarówno niesubsydiowanych podjęć pracy – 8119 osób (5,8% mniej niż w 2017 r.) jak i subsydiowanych podjęć pracy – 1444 osoby (o 19,6% mniej niż rok wcześniej).

Łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych) **zaktywizowały w pierwszych dwóch miesiącach 2018 r. 3427 osób bezrobotnych** (o 6,7% mniej niż w roku poprzednim).

W styczniu i lutym 2018 r. powiatowe urzędy pracy pozyskały 14 894 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Było to o 656 propozycji (4,2%) mniej niż w analogicznym okresie roku 2017. Wśród zgłoszonych miejsc większość (63,5%) stanowiły miejsca pracy niesubsydiowanej. Miejsca aktywizacji to 25,6% ogółu zgłoszonych, a miejsca pracy subsydiowanej 10,9%.

4.3. FUNDUSZ PRACY I EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY W 2018 ROKU

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, decyzjami z 15 listopada 2017 r. i 27 lutego 2018 roku ustalił kwoty środków Funduszu Pracy jakie mogą być wydatkowane w 2018 roku na finansowanie zadań realizowanych w województwie kujawsko-pomorskim.

Podział kwot środków został dokonany uchwałą Nr 48/2193/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 listopada 2017 r. i uchwałą zmieniającą Nr 10/372/18 z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie ustalenia kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w 2018 r. oraz uchwałą Nr 48/2178/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 listopada 2017 r. i uchwałą zmieniającą Nr 10/373/18 z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie zasad wykorzystania środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w 2018 r., w oparciu o kryteria określone przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwałą Nr XXXVII/618/17 z dnia 23 października 2017 r. w sprawie określenia kryteriów ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji, zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty w 2018 roku.

Zgodnie z ww. uchwałami dokonano podziału kwot na zadania realizowane przez samorządy powiatów, łącznie **182 056 500,00 zł** w tym na:

- 1) programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej – 168 879 400,00 zł;
- 2) inne fakultatywne zadania – 13 177 100,00 zł.

W ramach limitu na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej ustalone zostały następujące kwoty środków na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach priorytetów:

- *8.i dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników – w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020**, kwotę 47 113 206,00 zł;*

- 8.ii trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**, kwotę 53 103 925,00 zł.

➤ **Program Praca dla Młodych**

W ramach decyzji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na realizację w województwie kujawsko-pomorskim w 2018 roku zadania dotyczącego refundowania pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia **kwota planowana do wydatkowania w 2018 roku wynosi 62 558,5 tys. zł.**

➤ **Dodatkowe środki z rezerwy Funduszu Pracy**

Pismem z dnia 15 lutego 2018 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu wystąpił do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie z wnioskami o przyznanie środków z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie w województwie kujawsko-pomorskim realizacji **dwóch programów regionalnych**. W dniu 23 marca 2018 r. Ministerstwo przyznało na realizację programu pn. „**Wiek naszym atutem – II edycja**” środki w wysokości 12 800 000 złotych, natomiast na realizację programu pn. „**Łagodzenie skutków nawałnicy z 2017 roku**” środki w wysokości 500 000 złotych.

Program pn. „**Wiek naszym atutem – II edycja**”, realizowany w partnerstwie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu oraz 15 powiatowych urzędów pracy, zapobiegać ma procesowi dezaktywizacji grupy wiekowej 30-50 lat. W ramach programu planuje się objąć wsparciem 1339 osób bezrobotnych w wieku od 30 do 50 roku życia, w tym głównie kobiety, osoby bez wykształcenia średniego oraz długotrwale bezrobotne. Wsparcie oferowane w ramach Programu obejmuje poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, staże, szkolenia, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, jednorazowe środki na podjęcie działalności, prace interwencyjne i roboty publiczne.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonało następującego podziału środków finansowych:

- 1) Powiatowy Urząd Pracy w Aleksandrowie Kujawskim – 423 000,00 zł,
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Brodnicy – 58 600,00 zł,
- 3) Powiatowy Urząd Pracy w Golubiu-Dobrzyniu – 371 100,00 zł,
- 4) Powiatowy Urząd Pracy w Grudziądzu – 1 929 500,00 zł,
- 5) Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu – 2 034 100,00 zł,
- 6) Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie – 1 504 300,00 zł,
- 7) Powiatowy Urząd Pracy w Mogilnie – 445 300,00 zł,
- 8) Powiatowy Urząd Pracy w Nakle nad Notecią – 392 600,00 zł,
- 9) Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie – 1 484 200,00 zł,
- 10) Powiatowy Urząd Pracy w Rypinie – 772 500,00 zł,
- 11) Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim – 491 300,00 zł,
- 12) Powiatowy Urząd Pracy dla Miasta Torunia – 645 600,00 zł,
- 13) Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Toruńskiego – 1 187 400,00 zł,
- 14) Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi – 667 900,00 zł,
- 15) Powiatowy Urząd Pracy w Żninie – 392 600,00 zł.

Program pn. „**Łagodzenie skutków nawałnicy z 2017 roku**” ma na celu osiągnięciu długofalowych efektów, polegających na ograniczeniu następstw nawałnicy, która miała miejsce w ubiegłym roku oraz uporządkowaniu zniszczeń w połączeniu z poprawą sytuacji mieszkańców 3 powiatów, które najdotkliwiej odczuły skutki nawałnicy z roku 2017. Grupa docelowa w programie składać się będzie z 53 osób bezrobotnych zamieszkujących na terenie powiatów tucholskiego,

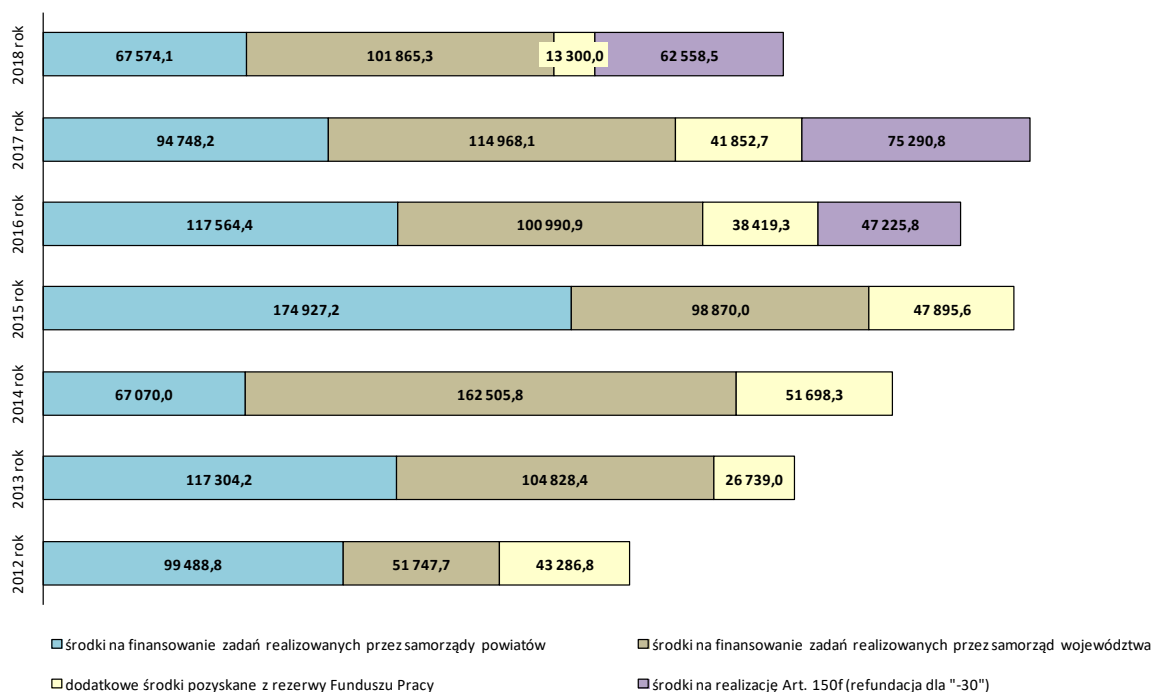
nakielskiego i sępoleńskiego, w tym głównie osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy (m.in.: osoby młode, osoby długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby 50+, osoby niepełnosprawne, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, które uczestniczyły w pracach społecznie użytecznych). Wsparcie oferowane w ramach Programu obejmuje poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne i staże.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonało następującego podziału środków finansowych:

- 1) Powiatowy Urząd Pracy w Nakle nad Notecią – 221 300,00 zł,
- 2) Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim – 131 200,00 zł,
- 3) Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi – 147 500,00 zł.

Ogółem według stanu w końcu marca 2018 roku województwo kujawsko-pomorskie na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych dysponowało środkami Funduszu Pracy w kwocie 245 297,9 tys. zł. Było to o 81 561,9 tys. zł (25,0%) mniej niż w 2017 r.

Wykres 6. Środki Funduszu Pracy na programy przeciwdziałania bezrobociu w woj. kujawsko-pomorskim w latach 2012-2018 (w tys. zł). Stan w dniu 28 marca 2018 roku

Źródło: Decyzje MRPIPS

4.4. NAJWAŻNIEJSZE DZIAŁANIA W 2018 ROKU (STYCZEŃ – MARZEC)

4.4.1. WDRAŻANIE PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020

WUP w Toruniu, który pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej PO WER, realizuje zadania w zakresie:

- **Działania 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe”**

W ramach Działania 1.1 realizowane są pozakonkursowe projekty powiatowych urzędów pracy skierowane wyłącznie do osób młodych do 29 roku życia, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

W I kwartale 2018 r. **kontynuowano realizację 20 projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy** województwa kujawsko-pomorskiego. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie w ramach ww. projektów łącznie w latach 2017-2018 **wsparciem zostanie objętych 12 658 osób bezrobotnych do 29 roku życia, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu**, w tym 3372 osoby długotrwale bezrobotne i 239 osób niepełnosprawnych. Na realizację projektów przeznaczono 115 863 199,85 zł, w tym 53 103 925,00 zł na rok 2018. Okres realizacji projektów został przedłużony do 31 grudnia 2018 r.

Ww. projekty zakładają wsparcie osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP należących do I i II profilu pomocy. W projektach tych udzielane jest indywidualne i kompleksowe wsparcie opierające się na co najmniej trzech elementach pomocy, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych. Dwa z nich wskazane zostały jako obowiązkowe tj. identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy i sporządzenie Indywidualnego Planu Działania (IPD) oraz objęcie uczestnika projektu poradnictwem zawodowym lub pośrednictwem pracy. Trzeci i kolejne wskazane zostały jako fakultatywne i wybierane są w zależności od potrzeb i możliwości osób bezrobotnych, którym udzielane jest wsparcie. Fakultatywne elementy pomocy obejmują wsparcie w postaci m.in. szkoleń, staży, przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, prac interwencyjnych, studiów podyplomowych, bonów na zasiedlenie, bonów zatrudnieniowych/stażowych, doposażenia stanowiska pracy. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.1 muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), a w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%. Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń, powiatowy urząd pracy powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto, jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

➤ **Działania 1.2 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe”**

W I kwartale 2018 r. kontynuowano prace związane z procesem negocjacji projektów i podpisywaniem umów, które pozytywnie przeszły ocenę formalno-merytoryczną w ramach konkursu PO WR.01.02.02-IP.23-04-003/17. W konsekwencji **podpisano dwie kolejne umowy o dofinansowanie projektu** na kwotę 843 203,80 zł. W ramach trzeciego konkursu podpisano ogółem 15 umów na kwotę 9 136 683,21 zł, w tym dofinansowanie 8 679 849,00 zł.

Na koniec I kwartału 2018 r. **WUP w Toruniu jako IP PO WER realizował w ramach drugiego i trzeciego konkursu 20 projektów** skierowanych do osób młodych pozostających bez zatrudnienia do 29 roku życia, biernych zawodowo lub osób bezrobotnych niezarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Ostateczna wartość wszystkich realizowanych projektów na koniec I kwartału 2018 r. w ramach ww. konkursów wyniosła 13 142 192,85 zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie **wsparciem zostanie objętych 940 osób, w tym 729 osób biernych zawodowo oraz 211 osób bezrobotnych niezarejestrowanych w urzędach pracy do 29 roku życia, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu.**

Podobnie jak w projektach pozakonkursowych PUP, również realizowane w ramach Działania 1.2 projekty zakładają indywidualne i kompleksowe wsparcie opierające się na co najmniej trzech elementach pomocy. Dwa z nich wskazane zostały jako obowiązkowe tj. identyfikacja stopnia oddalenia od rynku pracy i sporządzenie IPD oraz objęcie uczestnika projektu poradnictwem zawodowym lub pośrednictwem pracy. Trzeci i kolejne wskazane zostały jako fakultatywne i wybierane są w zależności od potrzeb i możliwości osób, którym udzielane jest wsparcie.

Fakultatywne elementy pomocy obejmują wsparcie w postaci m.in. szkoleń, staży, praktyk, wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, subsydiowanego zatrudnienia, przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności projekty realizowane w ramach Działania 1.2 PO WER muszą zapewniać efektywność zatrudnieniową na poziomie co najmniej 43% (dla osób niewpisujących się do żadnej z poniższych grup), w przypadku objęcia wsparciem osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 17%, osób o niskich kwalifikacjach co najmniej 48%, osób długotrwale bezrobotnych co najmniej 35% (w przypadku skierowania projektu wyłącznie do osób bezrobotnych niezarejestrowanych w urzędach pracy). Poza koniecznością zapewnienia efektywności zatrudnieniowej w projektach, w przypadku założenia wsparcia w postaci szkoleń wnioskodawca powinien wskazać, że ich efektem jest uzyskanie kwalifikacji lub nabycie kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Ponadto, jeżeli projekt zakłada szkolenia zawodowe muszą one odpowiadać bieżącym potrzebom rynku pracy.

4.4.2. WDRAŻANIE REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

W 2018 roku w ramach powierzonych zadań IP RPO W-KP w zakresie wdrażania Osi 8 *Aktywni na rynku pracy* realizowane zostały następujące zadania.

➤ **Działanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy.**

W I kwartale 2018 r. realizowanych było **20 projektów PUP** wybranych do dofinansowania w ramach III naboru ogłoszonego w 2017 r. Łącznie w ramach ww. projektów w 2017 i 2018 r. **pomocą objętych zostanie 9966 osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia.**

Projekty pozakonkursowe PUP zakładają wsparcie osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP należących do I lub II profilu pomocy. W projektach tych udzielane jest indywidualne i kompleksowe wsparcie, zgodnie z instrumentami i usługami rynku pracy wynikającymi z *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, z wyłączeniem robót publicznych. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty wyłonione w ramach III naboru zakładają efektywność zatrudnieniową dla osób w wieku 50 lat i więcej na poziomie co najmniej 33%, dla kobiet na poziomie co najmniej 39%, dla osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 33%, dla osób długotrwale bezrobotnych na poziomie co najmniej 30%, dla osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) na poziomie co najmniej 38%, dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych kategorii na poziomie co najmniej 43%.

➤ **Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia**

W I kwartale 2018 r., w ramach drugiego konkursu ogłoszonego w Poddziałaniu 8.2.1., prowadzone były negocjacje z ostatnimi wnioskodawcami, których projekty spełniły warunkowo kryteria wyboru projektów. W ramach ww. konkursu, w I kwartale 2018 r. **podpisanych zostało kolejnych 11 umów o dofinansowanie projektu** na kwotę **8 005 021,06 zł**, w ramach których wsparciem objęte zostaną **wyłącznie osoby biernie zawodowo powyżej 29 roku życia**. Podpisanie kolejnych umów planowane jest w II kwartale 2018 r.

Na koniec I kwartału 2018 r. **WUP w Toruniu jako IP RPO WK-P nadzorował realizację 29 projektów (8 w ramach I konkursu, 21 w ramach II konkursu)** skierowanych do osób pozostających bez zatrudnienia powyżej 29 roku życia (w tym w szczególności powyżej 50 roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach, długotrwale bezrobotnych). Wartość wszystkich realizowanych projektów na koniec I kwartału 2018 r. w ramach ww. konkursów wynosiła 21 932 865,83 zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem w ramach tych projektów zostaną objęte 1 614 osób biernych zawodowo.

Projekty wybrane do dofinansowania przewidują indywidualne i kompleksowe wsparcie zdefiniowane w oparciu o opracowany Indywidualny Plan Działania i opierające się na co najmniej trzech różnych formach pomocy. Poza opracowaniem IPD w projektach może być oferowane wsparcie ukierunkowane na pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców. Szkolenia realizowane w projektach (o ile przewidziano taką formę wsparcia) muszą prowadzić do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Natomiast uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji musi być każdorazowo weryfikowane np. w formie egzaminu. Ponadto w projektach mogą być realizowane szkolenia w deficytowych grupach zawodów określonych dla województwa kujawsko-pomorskiego i/lub powiatu/powiatów, z których pochodzą uczestnicy projektu w oparciu o dane wynikające z dokumentu *Barometr zawodów. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim* lub szkolenia, których potrzeba realizacji będzie potwierdzona przez pracodawców. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty zakładają efektywność zatrudnieniową dla osób w wieku 50 lat i więcej na poziomie co najmniej 33%, dla kobiet na poziomie co najmniej 39%, dla osób z niepełnosprawnościami na poziomie co najmniej 33%, dla osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) na poziomie co najmniej 38%, dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z powyższych kategorii na poziomie co najmniej 43%.

➤ **Poddziałanie 8.5.2 Wsparcie outplacementowe**

W I kwartale 2018 r. prowadzona była ocena formalno-merytoryczna wniosków złożonych w III, IV i V turze konkursu otwartego, ogłoszonego w 2017 r.

W ramach ww. konkursu w okresie sprawozdawczym **podpisano kolejne 4 umowy o dofinansowanie projektu na kwotę 4 110 295,48 zł**. Podpisanie kolejnych umów planowane jest w II kwartale 2018 r.

Wartość wszystkich 6 realizowanych projektów na koniec I kwartału 2018 r. w ramach ww. konkursu wynosiła 5 612 698,68 zł. Zgodnie z zapisami wniosków o dofinansowanie wsparciem w ramach tych projektów zostanie objętych 449 osób.

Wsparcie w ww. projektach może być skierowane wyłącznie do osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn nie dotyczących pracownika. Wsparcie może być udzielane m.in. w postaci doradztwa zawodowego połączonego z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania (jako obowiązkowy element wsparcia), poradnictwa psychologicznego, pośrednictwa pracy, szkoleń, kursów, studiów podyplomowych, staży, praktyk zawodowych, subsydiowanego zatrudnienia, dodatku relokacyjnego. Realizowane szkolenia w projektach muszą prowadzić do uzyskania kwalifikacji lub nabycia kompetencji potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem). Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji musi być każdorazowo weryfikowane np. w formie egzaminu. Ponadto, w ramach projektu mogą być realizowane szkolenia w deficytowych grupach zawodów określonych dla województwa kujawsko-pomorskiego i/lub powiatu/powiatów, z których pochodzą uczestnicy projektu w oparciu o dane wynikające z dokumentu *Barometr zawodów. Raport podsumowujący badanie w województwie kujawsko-pomorskim* lub szkolenia, których potrzeba realizacji będzie potwierdzona przez pracodawców. Ponadto oferowane może być bezzwrotne wsparcie finansowe dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą połączone ze wsparciem pomostowym o charakterze doradczo-szkoleniowym oraz w postaci finansowej. Przy czym ze wsparcia bezzwrotnego na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w formie finansowej, mogą skorzystać osoby z niepełnosprawnościami, osoby powyżej 50 roku życia, kobiety, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby poniżej 30 roku życia. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności działań projekty w ramach Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P muszą zakładać efektywność zatrudnieniową na poziomie minimum 50%, w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem*

środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.

4.4.3. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr 48/2177/17 z dnia 29 listopada 2017 roku dokonał podziału kwoty Krajowego Funduszu Szkoleniowego pomiędzy samorządy powiatów województwa. Podział został dokonany na podstawie planu wydatkowania ww. środków przedstawionego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 13 października 2017 r. Województwo kujawsko-pomorskie, decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 grudnia 2017 roku, otrzymało **środki w wysokości 4 481 400,00 zł** (jest to 53% kwoty otrzymanej w 2017 r.).

W 2018 roku o dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego może ubiegać się każdy pracodawca, który zatrudnia co najmniej jednego pracownika na umowę o pracę. Kwota przyznana na wsparcie kształcenia ustawicznego w danym roku nie może przekroczyć 300% przeciętnego wynagrodzenia. **Priorytetami wydatkowania środków w ramach KFS w br. są:**

- wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych (zawody deficytowe można sprawdzić na stronie www.barometrzwodow.pl);
- wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy;
- wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

W pierwszym kwartale br. wszystkie powiatowe urzędy pracy rozpoczęły, bądź zrealizowały nabory/konkursy wniosków od pracodawców ubiegających się o wsparcie kształcenia ustawicznego ze środków KFS. Aktualnie nie jest jeszcze znana kwota wydatkowanych środków.

Dodatkowo Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu otrzymał 30 000,00 zł na diagnozę regionalnego rynku pracy pod kontem zapotrzebowania na zawody, badanie efektywności wsparcia udzielonego z KFS oraz promocję Funduszu. Z części tych środków w pierwszym kwartale 2018 r., w prasie regionalnej obejmującej zasięgiem województwo kujawsko-pomorskie, opublikowano artykuł dotyczący możliwości pozyskania środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2018.

4.4.4. WOJEWÓDZKA RADA RYNKU PRACY

W I kwartale 2018 roku odbyło się jedno posiedzenie Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy. Na ww. posiedzeniu członkowie WRRP zaopiniowali:

- Sprawozdanie z Działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu za 2017 rok;
- Projekt Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok;
- Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne;
- 40 nowych kierunków kształcenia w 22 szkołach ponadgimnazjalnych województwa kujawsko-pomorskiego.

Ponadto omówiono Plan Działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu na 2018 rok oraz aktualną sytuację na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim.

4.4.5. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2018 ROK

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok opracowany został przez Zespół powołany uchwałą Nr42/1961/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 października 2017 r. W skład zespołu weszli przedstawiciele właściwych departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Oddział Kujawsko-Pomorski w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Funkcję koordynatora realizacji RPD/Z na 2018 r. powierzono Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Toruniu, który odpowiada za opracowanie, monitoring i sprawozdawczość RPD/Z na 2018 r. Instytucje zgłaszające określone zadania odpowiedzialne są za nadzór nad prawidłowym przebiegiem ich realizacji, monitoring oraz sprawozdawczość dotyczącą wykonania tych zadań.

Dokument powstał w oparciu o Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2018-2020 (KPDZ/2018-2020) i uwzględnia zapisy *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+* oraz postanowienia Komunikatu Komisji Europejskiej *EUROPA 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*.

Projekt RPD/Z na 2018 rok został przyjęty uchwałą Nr 5/110/18 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 1 lutego 2018 r., a następnie skierowany do zaopiniowania powiatom województwa kujawsko-pomorskiego, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego oraz Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy w Toruniu. Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Toruniu pozytywnie zaopiniowała projekt Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok uchwałą Nr XVI/179/18 z dnia 5 marca 2018 r.

Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 r. został przyjęty uchwałą Nr 10/374/18 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 marca 2018 r.

W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok:

- przedstawiono diagnozę sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim;
- wskazano cele długookresowe (do roku 2020) aktywnej polityki rynku pracy w regionie, w tym ich spójność ze strategią rozwoju województwa;
- przedstawiono cele i zadania RPD/Z na 2018 r.;
- wskazano źródła finansowania zadań realizowanych w RPD/Z na 2018 r.;
- zawarto informacje o sposobie monitorowania realizacji zadań ujętych w RPD/Z na 2018 r. oraz przyjętych wskaźnikach monitorowania.

4.4.6. WYKAZ ZAWODÓW REFUNDOWANYCH ZA PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW

WUP w Toruniu, uwzględniając uwagi partnerów instytucjonalnych¹², opracował propozycję **wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.**

W odniesieniu do ubiegłorocznego wykazu dodano jeden zawód 712906 *Monter stolarki budowlanej*, który został uwzględniony w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego,

¹² Podobnie jak w latach poprzednich, propozycja wykazu zawodów została przesłana do konsultacji do partnerów instytucjonalnych, m.in. do: Kujawsko-Pomorskiej Izby Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Toruniu, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 2356). Wykaz ten został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy. W dniu 14 marca 2018 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego podjął uchwałę Nr 10/375/18 w sprawie określenia wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.

Wykaz ten zgodnie z zapisem art. 8 ust. 1 pkt 15 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zostanie ogłoszony w **Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego**.

5. PODSUMOWANIE

ROK 2017

1. W 2017 r. widoczna była **poprawa sytuacji na regionalnym rynku pracy**. W skali roku odnotowano: **wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw** (o 3,0%, w Polsce wzrost o 4,5%) oraz liczby **podmiotów gospodarki narodowej** zarejestrowanych w rejestrze REGON (o 0,8%, w Polsce wzrost o 1,7%). Równocześnie zwiększyło się także przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw. W tym przypadku dynamika wzrostu w województwie (7,9%) była wyższa niż w kraju (5,9%). Pomimo tego, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie (3867,60 zł) stanowiło 85,4% średniego wynagrodzenia w kraju.
2. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** (charakteryzująca udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) dla województwa kujawsko-pomorskiego **wyniosła w grudniu 2017 r. 10,0%**. W ciągu roku wskaźnik ten w województwie **zmniejszył się o 2,0 pkt. proc.** (w tym samym czasie w Polsce wskaźnik ten zmalał o 1,6 pkt. proc. i wyniósł 6,6%). **Utrzymuje się duże zróżnicowanie w poziomie bezrobocia pomiędzy powiatami województwa**. Stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej występowała w dwóch miastach na prawach powiatu – Bydgoszczy (3,9%) i Toruniu (5,2%) oraz w powiatach: bydgoskim (6,5%), brodnickim (7,8%) i świeckim (8,5%). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano dla powiatów: włocławskiego (18,7%), radziejowskiego (18,3%) oraz lipnowskiego (17,5%).
3. Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 81 543 bezrobotnych**. W odniesieniu do końca grudnia 2016 r. **liczba bezrobotnych w województwie zmniejszyła się o 17,2%, czyli 16 979 osób** (w Polsce w tym czasie spadek wyniósł 19,0%).
4. **Najważniejsze, roczne zmiany** zachodzące w województwie kujawsko-pomorskim **w zakresie bezrobocia rejestrowanego w 2017 r.:**
  - **utrzymuje się wysoki udział grup, którym najtrudniej znaleźć pracę:** 86,7% (przed rokiem – 86,9%) stanowiły osoby posiadające status będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy¹³; w grupie tej najliczniej reprezentowani byli długotrwale bezrobotni – 60,2% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej 59,3%). W odniesieniu do grudnia 2016 r. największa zmiana w strukturze bezrobotnych pod względem cech społeczno-demograficznych dotyczyła **wzrostu udziału kobiet** (obecnie 59,9%, o 2,4 pkt. proc. więcej niż przed rokiem), w tym kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (obecnie 21,3%, o 3,0 pkt. proc. więcej niż przed rokiem) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (obecnie 22,1%, o 2,7 pkt. proc. więcej niż przed rokiem). **Zmniejszył się natomiast odsetek osób do 30 roku życia** (obecnie 25,8%, o 2,3 pkt. proc. mniej niż przed rokiem), w tym bezrobotnych do 25 roku życia (obecnie 12,4%, o 2,0 pkt. proc. mniej niż przed rokiem);
  - **wzrósł udział bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy**, czyli osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. W końcu 2017 r. osoby te stanowiły 39,1% zarejestrowanych (o 6,9 pkt. proc. więcej niż przed rokiem, w kraju 34,4%). W poszczególnych powiatach udział takich osób wynosił od 12,6% w powiecie świeckim do 67,6% w Bydgoszczy;
  - **spadła liczba nowych rejestracji bezrobotnych** (o 14,7% mniej niż w roku poprzednim) i równocześnie (o 8,8%) **zmniejszyła się liczba osób wyłączonych z ewidencji**; w 2017 r.

¹³ Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczani są: osoby do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia), długotrwale bezrobotni, osoby powyżej 50 roku życia, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, niepełnosprawni.

w urzędach pracy zarejestrowało się 130 282 bezrobotnych, a z rejestrów wyłączono 147 261 osób;

- **spadła liczba bezrobotnych, którzy rozpoczęli zatrudnienie: pracę podjęło ogółem 74 885 bezrobotnych, o 11,7% mniej niż w roku poprzednim:** zatrudnienie subsydiowane podjęło 18 386 osób (o 2,1% mniej), natomiast liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane – 56 499 osób – zmniejszyła się o 14,5%. Podjęcie pracy było powodem wyłączenia z ewidencji 50,9% bezrobotnych (o 1,6 pkt. proc. mniej niż rok wcześniej);
  - **pozazatrudnieniowe formy aktywizacji**, takie jak: staże, szkolenia, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych, **rozpoczęło w 2017 roku 20 135 bezrobotnych** (o 4,7% mniej);
  - łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach pozazatrudnieniowych form pomocy i zatrudnienia subsydiowanego **zaktywizowały 38 521 osób bezrobotnych**, co stanowiło 26,2% ogółu wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych (rok wcześniej – 24,7%). Najpopularniejszą formą pomocy były staże, które w 2017 r. rozpoczęło 12 936 bezrobotnych (8,0% więcej niż w 2016 r.). Jako zatrudnienie subsydiowane najczęściej podejmowane były roboty publiczne (5202 bezrobotnych – 5,4% więcej niż w 2016 r.). W porównaniu z 2016 r. zmniejszyła się liczba osób skierowanych na szkolenie (3831 osób, 27,9% mniej niż rok wcześniej) oraz podejmujących pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia (2962 osoby, 11,4% mniej niż rok wcześniej);
  - **o 5,3% zwiększyła się liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, których zgłoszono łącznie 95 389;** wzrost ten dotyczył miejsc pracy niesubsydiowanej (61 404 miejsca, 5,9% więcej) oraz zgłaszanych propozycji staży (15 343 miejsca, 12,6% więcej); liczba oferowanych miejsc pracy subsydiowanej wyniosła 15 286 – o 1,1% mniej;
  - **spadła liczba zapowiedzi zwolnień z przyczyn zakładów pracy** (26 zgłoszeń, wobec 32 w roku poprzednim) oraz **liczba pracowników przewidzianych do zwolnienia (426 osób**, wobec 1064 w roku 2016); napływ osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy do rejestrów bezrobotnych zmniejszył się o 19,4%; w końcu 2017 r. osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (2774 osoby) stanowiły 3,4% ogółu bezrobotnych (w 2016 r. – 3,6%);
5. W 2017 r. **na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo kujawsko-pomorskie pozyskało z Funduszu Pracy środki w wysokości 324 858,9 tys. zł** (o 7,0% więcej niż w roku 2016). W kwocie tej: 35,4% stanowiły środki na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa w ramach PO WER i RPO WK-P, 29,2% środki na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatów, 23,2% środki na program Praca dla Młodych, a 12,3% dodatkowe środki z Rezerwy Ministra.
6. **Wydatki ogółem Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 r. zmniejszyły się w odniesieniu do roku poprzedniego o 0,4% i wyniosły 507 682,0 tys. zł.** Spadek dotyczył przede wszystkim wydatków na zasiłki dla bezrobotnych (o 12,5%). Kwota przeznaczona na programy na rzecz promocji zatrudnienia wzrosła w tym czasie o 6,0%.
7. Na realizację zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego powiatowe urzędy pracy w 2017 r. wydały kwotę 10 258 968 zł (96,2% kwoty planowanej). **Ze środków KFS skorzystało 6107 osób zatrudnionych u 915 pracodawców.**

8. W 2017 r. **WUP w Toruniu na podstawie zawartych porozumień pełnił funkcję:**
- **Institucji Pośredniczącej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój** odpowiedzialnej za wdrażanie powierzonych zadań w zakresie realizacji Osi priorytetowej I – *Osoby młode na rynku pracy* (Działanie 1.1, Działanie 1.2);
  - **Institucji Pośredniczącej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020** w zakresie realizacji Osi priorytetowej 8 – *Aktywni na rynku pracy* (Działanie 8.1, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.5.2);
  - **Institucji Wdrażającej** odpowiedzialnej za wdrażanie zadań powierzonych w ramach Priorytetu VI **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Rynek pracy otwarty dla wszystkich**.
9. W 2017 r. **w ramach Poddziałania 1.1.2 PO WER – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (projekty pozakonkursowe)**
- zakończyła się realizacja 4 projektów pozakonkursowych PUP realizowanych w ramach II naboru ogłoszonego w 2016 r.;
  - ogłoszony został III nabór wniosków pozakonkursowych PUP, w ramach którego podpisano 20 umów na łączną kwotę (z uwzględnieniem aneksów) – 115 863 199,85 zł;
  - w analizowanym okresie w ramach Poddziałania **wsparciem objęto 8752 osoby bezrobotne**.
10. W 2017 r. **w ramach Poddziałania 1.2.2 PO WER – Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (projekty konkursowe):**
- trwała realizacja 12 projektów dofinansowanych w ramach I konkursu ogłoszonego w 2015 r., podpisano i rozpoczęto realizację 9 umów w ramach II konkursu ogłoszonego w 2016 r. (z których 2 zostały w trakcie roku rozwiązane);
  - ogłoszony i rozstrzygnięty został III konkurs, w ramach którego w końcu grudnia 2017 r. realizowanych było 12 projektów;
  - w analizowanym okresie w ramach Poddziałania **wsparciem objęte zostały 464 osoby** (w tym **392 bierne zawodowo i 72 bezrobotne niezarejestrowane** w powiatowych urzędach pracy).
11. W 2017 r. **w ramach Działania 8.1 RPO WK-P – Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy:**
- zakończyła się realizacja 5 projektów pozakonkursowych PUP realizowanych w ramach II naboru wniosków ogłoszonego w 2016 r.;
  - ogłoszony został III nabór wniosków pozakonkursowych PUP, w ramach którego podpisano 20 umów z PUP na łączną kwotę 98 662 135,80 zł (z uwzględnieniem aneksów);
  - w projektach realizowanych przez PUP **udział rozpoczęło 5448 osób bezrobotnych w wieku 30 lat i więcej**.
12. W 2017 r. **w ramach Poddziałania 8.2.1 RPO WK-P – Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia**
- trwała realizacja 10 projektów dofinansowanych w ramach I konkursu ogłoszonego w 2016 r., podpisano też 10 umów na kwotę 8 268 956,14 zł w ramach II konkursu ogłoszonego w 2017 r. (podpisanie kolejnych umów planowane jest w I kwartale 2018 r.);
  - w analizowanym okresie w ramach Poddziałania **wsparciem objętych zostało 409 osób biernych zawodowo**, powyżej 29 roku życia.

13. W 2017 r. w ramach **Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P – Wsparcie outplacementowe**, ogłoszony został II konkurs otwarty z kwotą alokacji 14 344 041,46 zł. Projekty dotyczyły osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu, pracowników przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z przyczyn nie dotyczących pracownika. W ramach 5 tur konkursu złożonych zostało 20 projektów. W grudniu 2017 r. podpisano 2 umowy na kwotę 1 502 403,20 zł. Podpisanie kolejnych umów planowane jest w I półroczu 2018 r.
14. W ramach **PO KL** w związku z zamknięciem w 2016 r. wszystkich nadzorowanych Działań, w 2017 r. zadania WUP w Toruniu skoncentrowane były głównie na monitorowaniu odzyskiwania środków w projektach zrealizowanych w ramach ww. Programu.
15. W oparciu o Roczne Plany Kontroli Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu prowadził kontrole projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych wdrażanych przez Urząd (PO WER, RPO WK-P, PO KL). W 2017 r. przeprowadzonych zostało **41 kontroli** i **38 wizyt monitorujących**. W wyniku przeprowadzonych kontroli, w 4 projektach PO WER stwierdzono uchybienia skutkujące koniecznością wezwania do zwrotu środków, natomiast w przypadku 2 projektów PO WER kontrole ujawniły nieprawidłowości, które stanowiły jedną z podstaw do rozwiązania umów o dofinansowanie.
16. **Utrzymywane i rozwijane były kontakty z instytucjami działającymi w sferze rynku pracy oraz edukacji** (starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym, biura karier). W ramach realizacji funkcji informacyjnej pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu brali udział w szeregu wydarzeń zorganizowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (m.in. giełdach pracy, giełdach edukacyjnych, targach pracy i dniach kariery). Partnerom instytucjonalnym udostępniono wiele informacji i publikacji charakteryzujących regionalny rynek pracy. Dla szkół zawodowych oraz gimnazjalistów zorganizowane zostały dwa konkursy dotyczące regionalnego rynku pracy.
17. W 2017 r. z **usług Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP** (w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku) **skorzystało łącznie 22 166 osób**, z tego 21 105 osób (95,2%) to osoby bezrobotne, poszukujące pracy i inne powyżej 18 roku życia, 1061 osób (4,8%) to młodzież szkół ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia poniżej 18 roku życia.
18. Mając na celu racjonalizację decyzji zawodowych osób bezrobotnych oraz innych potencjalnych uczestników rynku pracy (uczniów i ich rodziców), **przygotowano** nowe wersje oraz **aktualizowano opisy sytuacji na rynku pracy dla 330 zawodów**.
19. **Wojewódzka Rada Rynku Pracy** w Toruniu (na podstawie informacji przygotowanych przez WUP) **wydała 113 opinii** nt. utworzenia nowych kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych i szkół branżowych I stopnia z regionu. Po przeanalizowaniu sytuacji na rynku pracy w wybranych zawodach, wydane zostały 102 opinie pozytywne i 11 negatywnych.
20. W 2017 roku **doradcy EURES przyjęli do realizacji 1110 ofert pracy za granicą** (1080 w roku 2016). W ramach przyjętych ofert zgłoszono 6044 wolnych miejsc pracy (6066 w roku 2016). Najczęściej poszukiwano kandydatów do pracy w branży: metalowej, logistycznej, medycznej, budowlanej, hotelarsko-gastronomicznej i IT.
21. Rozwijano serwis **tujestpraca.eu**, dzięki czemu zwiększono dostępność ofert pracy i usług oferowanych przez urzędy pracy, pracodawców i agencje zatrudnienia województwa kujawsko-pomorskiego. W 2017 r. zamieszczono w serwisie **22 875 ofert pracy w kraju i za granicą**. Liczba zarejestrowanych klientów poszukujących pracy wyniosła 2882 osoby.
22. W partnerstwie z PUP organizowane były targi pracy, których celem było zaprezentowanie lokalnych pracodawców, którzy poszukują pracowników i oferują wolne stanowiska pracy. W 2017 r. targi takie odbyły się w: Aleksandrowie Kujawskim, Bydgoszczy, Chełmnie, Golubiu-Dobrzyniu, Sępólnie Krajeńskim, Toruniu i Wąbrzeźnie.

23. W 2017 r. do WUP w Toruniu złożonych zostało 1471 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych w Polsce na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz 1816 wniosków poświadczających przebyte okresy zatrudnienia/ubezpieczenia na terenie państw członkowskich UE, EOG i Szwajcarii.
24. **Z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** w analizowanym okresie **dokonano wypłat świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnego pracodawcę w kwocie 3448 tys. zł.** Kwota ta obejmowała wypłaty dla 100 osób z wniosków indywidualnych i 591 osób z wykazów zbiorczych i uzupełniających. Ogółem wypłacono świadczenia z Funduszu za 34 niewypłacalnych pracodawców.
25. W 2017 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały **69 115 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi**, było to o 42,5% oświadczeń więcej niż w 2016 roku. Osoby te najczęściej miały pracować jako pracownicy przy pracach prostych – 54,3% lub robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 26,8%. Najczęstszą deklarowaną formą zatrudnienia była umowa zlecenie – 73,6%

ROK 2018

1. W pierwszych miesiącach 2018 r. (styczeń-luty) w województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak w kraju, **w sektorze przedsiębiorstw wzrosło przeciętne zatrudnienie oraz przeciętne wynagrodzenie brutto**. W omawianym okresie w sektorze tym pracowało 260,5 tys. osób (o 2,2% więcej niż w analogicznym okresie 2017 r., w kraju wzrost o 3,7%), a przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 3893,92 zł (wzrost o 7,2%, tak samo jak w kraju).
2. Według stanu w dniu **28 lutego 2018 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 84 279 bezrobotnych**. Było to o 17,8% (18 214 osób) mniej niż przed rokiem (w kraju spadek o 18,6%). W tym samym czasie **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła **10,2%** i była o 3,4 pkt. proc. wyższa niż w kraju.
3. **W styczniu i lutym 2018 r.** w powiatowych urzędach pracy województwa **zarejestrowało się 21 296 bezrobotnych** (10,0% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku). Zmniejszyła się także liczba osób wyłączonych z ewidencji, która w pierwszych dwóch miesiącach 2018 r. wyniosła 18 560 osób (5,8% mniej niż rok wcześniej). Ponad połowa (51,5%) wyłączeń spowodowana była podjęciem pracy – 9563 osoby, o 8,2% mniej niż rok wcześniej.
4. W pierwszych dwóch miesiącach br. powiatowe urzędy pracy w naszym województwie **pozyskały 14 894 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**. Było to o 656 propozycji (4,2%) mniej niż w analogicznym okresie roku 2017.
5. Łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne) **zaktywizowały** w analizowanym okresie 2018 r. **3427 osób bezrobotnych** (o 6,7% mniej niż w roku poprzednim).
6. **Według stanu w końcu marca 2018 roku województwo kujawsko-pomorskie** na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową bezrobotnych **dysponowało środkami Funduszu Pracy w kwocie 245 297,9 tys. zł**. Było to o 81 561,9 tys. zł (25,0%) mniej niż w 2017 r.
7. Odbyło się jedno posiedzenia Wojewódzkiej Rady rynku Pracy, podczas którego m.in. **pozytywnie zaopiniowane zostało Sprawozdanie z działalności WUP w Toruniu za 2017 rok**.
8. Przygotowany został **Wykaz zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, może być dokonywana refundacja poniesionych przez pracodawcę kosztów**. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy dokument ten został przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 10/375/18 z dnia 14 marca 2018 r.
9. Przygotowany został **Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na 2018 rok**. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez WRRP dokument ten został przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 10/374/18 z dnia 14 marca 2018 r.
10. W ramach pełnienia **funkcji Instytucji Pośredniczącej** dla Działania 8.1, Działania 8.2 i Poddziałania 8.5.2 RPO WK-P na lata 2014-2020 oraz Działania 1.1 i Działania 1.2 PO WER prowadzone były prace związane z nadzorowaniem realizowanych projektów oraz negocjowaniem i podpisywaniem umów w ramach konkursów ogłoszonych w 2017 r.

WAŻNE INFORMACJE I PUBLIKACJE DOTYCZĄCE SYTUACJI NA REGIONALNYM RYNKU PRACY

Informacje te dostępne są na następujących stronach internetowych:

- ✓ sytuacja gospodarcza i społeczna w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim:
<http://www.stat.gov.pl/gus>
<http://www.stat.gov.pl/bydgosz/>
- ✓ sytuacja na rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim:
<http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy>
<http://wup.torun.pl/urząd/publikacje/biuletyny/>
- ✓ programy operacyjne związane z rynkiem pracy wdrażane przez WUP w Toruniu:
<http://wup.torun.pl/urząd/efs/>
- ✓ sprawozdanie z działalności WUP w Toruniu w 2017 r. oraz plan działania WUP na rok 2018:
<http://wup.torun.ibip.pl/public/>
- ✓ Regionalny Plan Działania na Rzecz Zatrudnienia na 2018 rok:
<http://wup.torun.pl/urząd/regionalny-plan-dzialan-na-rzecz-zatrudnienia/>
- ✓ wykaz zawodów refundowanych za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników:
<http://wup.torun.pl/urząd/akty-prawne/zawody-refundowane/>
- ✓ analizy i publikacje Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu:
<http://wup.torun.pl/urząd/publikacje/>
- ✓ wyniki badań prowadzonych w ramach projektów systemowych WUP w Toruniu:
<http://podlupa.wup.torun.pl/>
- ✓ informacja lokalna o zawodach:
<http://wup.torun.pl/urząd/centrum-informacji-i-planowania-kariery-zawodowej/informacja-lokalna-o-zawodach/>

SPIS WYKRESÓW, TABEL W TEKŚCIE

Spis tabel		str.
Tabela 1.	Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według podregionów i powiatów. Stan w końcu okresu ..	3
Tabela 2.	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zgłoszone w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	7
Tabela 3.	Struktura wydatków Funduszu Pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	10
Tabela 4.	Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2018 roku	21

Spis wykresów		str.
Wykres 1.	Wybrane kategorie bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim i Polsce w końcu 2017 r.	4
Wykres 2.	Zmiana (w %) liczby wybranych kategorii bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w okresie grudzień 2016 r. – grudzień 2017 r.....	5
Wykres 3.	Aktywizacja bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 wraz z podjęciami pracy niesubsydiowanej	6
Wykres 4.	Struktura wydatków Funduszu Pracy na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku	10
Wykres 5.	Zmiana liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w miesiącach zimowych (w odniesieniu do poprzedniego miesiąca)	20
Wykres 6.	Środki Funduszu Pracy na programy przeciwdziałania bezrobociu w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2012-2018 (w tys. zł - stan w dniu 31 marca 2018 roku)	24

SPIS WYKRESÓW, TABEL I MAP W ANEKSIE STATYSTYCZNYM

Spis wykresów		str.
Wykres 1.	Dynamika zmiany przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w latach 2016-2017 według województw	41
Wykres 2.	Podmioty gospodarki narodowej w województwie kujawsko-pomorskim na tle polski w latach 2002-2017. Stan w końcu roku	41
Wykres 3.	Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w latach 1998-2017. Stan w końcu okresu	42
Wykres 4.	Udziały (w %) wybranych grup w liczbie bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim. stan w końcu okresu	42
Wykres 5.	Zmiana liczby bezrobotnych według powiatów w grudniu 2017 r. w odniesieniu do grudnia 2016 r. (rok do roku w %)	43
Wykres 6.	Zmiana wysokości stopy bezrobocia według powiatów w grudniu 2017 r. w odniesieniu do grudnia 2016 r.(rok do roku w punktach procentowych)	43
Wykres 7.	Zgłoszenia zamiaru zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy w latach 1999-2017 w województwie kujawsko-pomorskim	46
Wykres 8.	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w latach 2005-2017 w województwie kujawsko-pomorskim	46
Wykres 9.	Bezrobotni podejmujący uczestnictwo w formach aktywnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2012-2017	47
Wykres 10.	Bezrobotni podejmujący uczestnictwo w formach aktywnych według województw w 2017 roku	47
Wykres 11.	Zmiana wysokości stopy bezrobocia według województw w grudniu 2017 r. w odniesieniu do grudnia 2016 r. (rok do roku w punktach procentowych)	48
Wykres 12.	Zmiana wysokości stopy bezrobocia według województw w grudniu 2017 r. w odniesieniu do grudnia 2004 r. (w punktach procentowych)	48
Spis tabel		str.
Tabela 1.	Wybrane wskaźniki rynku pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim	40
Tabela 2.	Bezrobotni zarejestrowani "napływ" i wyrejestrowani "odpływ" w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	44
Tabela 3.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych	45
Spis map		str.
Mapa 1.	Stopa bezrobocia według województwa. Stan w końcu grudnia 2017 r.	49
Mapa 2.	Stopa bezrobocia według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. Stan w końcu grudnia 2017 r.	50
Mapa 3.	Stopa bezrobocia według województwa. Stan w końcu lutego 2018 r.	51
Mapa 4.	Stopa bezrobocia według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. Stan w końcu lutego 2018 r.	52

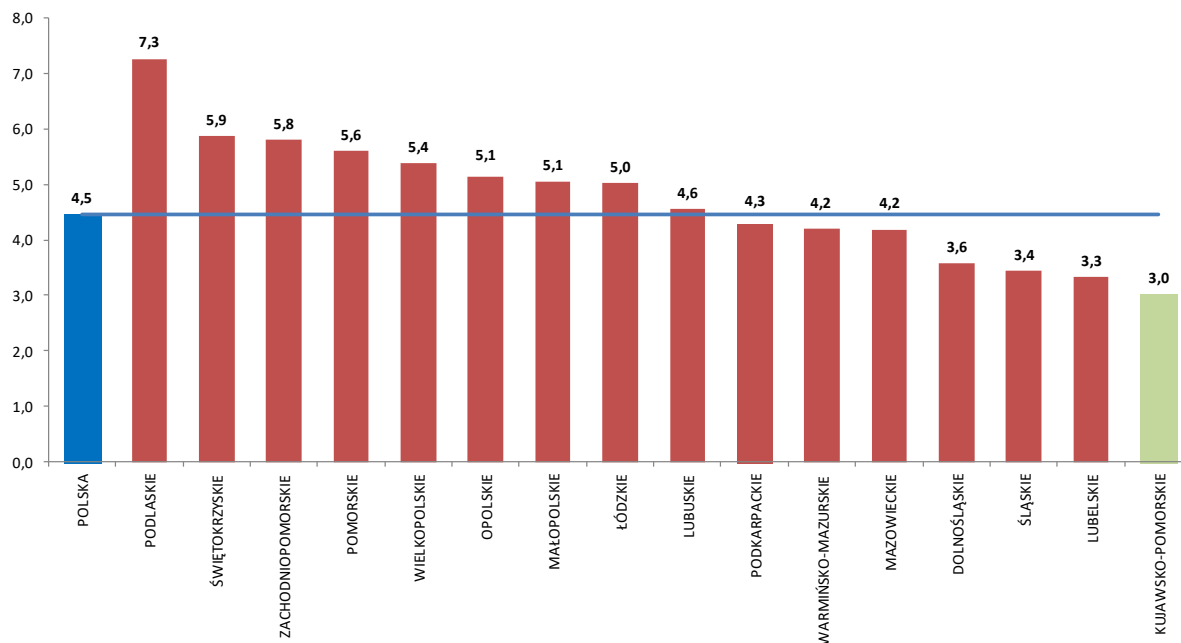
ANEKS STATYSTYCZNY

Wskaźnik	Polska	Kujawsko-pomorskie	
		wartość	% w kraju/ różnica (w p.p.)*
Ludność - stan w dniu 31.12.2016			
Liczba mieszkańców	38 432 992	2 083 927	5,4%
Udział osób zamieszkałych na wsi	39,8%	40,5%	0,7
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym	17,9%	18,1%	0,2
Udział osób w wieku produkcyjnym	61,8%	62,2%	0,4
Udział osób w wieku poprodukcyjnym	20,2%	19,8%	-0,4
Aktywność ekonomiczna - IV kwartał 2017 r.			
Współczynnik aktywności zawodowej (osoby w wieku 15 lat i więcej)	56,2%	54,3%	-1,9
Wskaźnik zatrudnienia ogółem (osoby w wieku 15 lat i więcej)	53,7%	51,6%	-2,1
kobiety	45,8%	43,1%	-2,7
mężczyźni	62,2%	61,0%	-1,2
Zatrudnienie i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw - 2017 r. (dane średnioroczne)			
Przeciętne zatrudnienie	6 017 083	255 965	4,3%
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)	4 530,47	3 867,60	85,4%
Podmioty gospodarcze			
Podmioty gospodarcze (stan w dniu 31.12.2017 r.)	4 309 800	195 717	4,5%
Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (stan w dniu 31.12.2017 r.)	69,7%	72,3%	2,6
Liczba podmiotów na 10 tys. mieszkańców (2016 r.)	1103	931	x
Bezrobocie rejestrowane - stan w dniu 31.12.2017			
Stopa bezrobocia	6,6%	10,0%	3,4
Liczba bezrobotnych	1 081 746	81 543	7,5%
Udział w ogóle bezrobotnych			
kobiety	55,1%	59,9%	4,8
zamieszkali na wsi	45,6%	47,4%	1,8
długotrwale bezrobotni	55,0%	60,2%	5,2
osoby bez kwalifikacji zawodowych	30,7%	36,2%	5,5
do 30 roku życia	26,1%	25,8%	-0,3
w tym do 25 roku życia	12,4%	12,4%	0,0
powyżej 50 roku życia	27,6%	25,3%	-2,3
niepełnosprawni	6,2%	4,4%	-1,8

* dla danych liczbowych udział w Polsce wyrażony w %, dla danych % różnica do Polski w punktach procentowych.

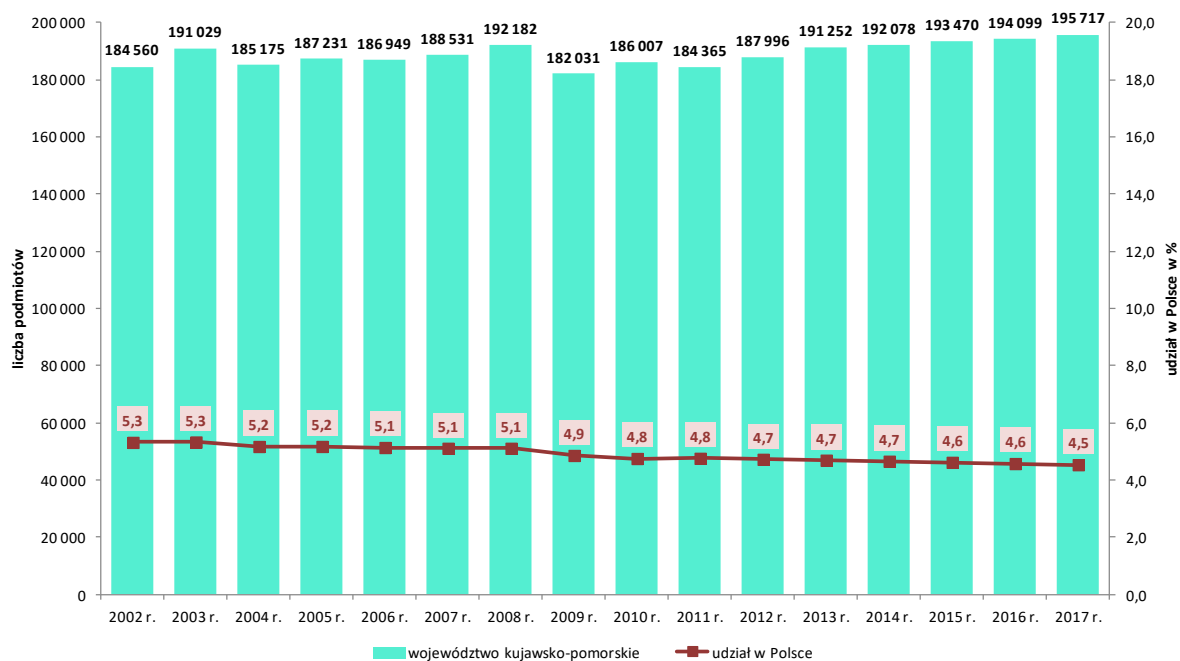
Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

WYKRES 1. DYNAMIKA ZMIANY PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W LATACH 2016-2017 WEDŁUG WOJEWÓDZTW

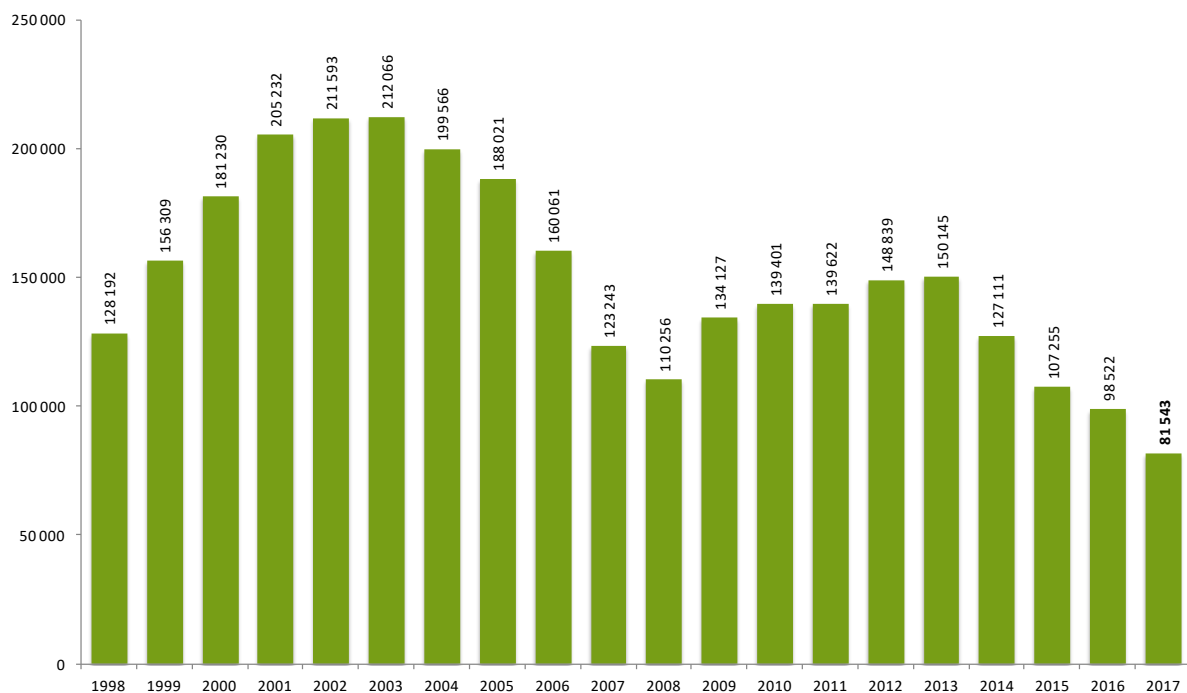
Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>).

WYKRES 2. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM NA TŁE POLSKI W LATACH 2002-2017. STAN W KOŃCU ROKU

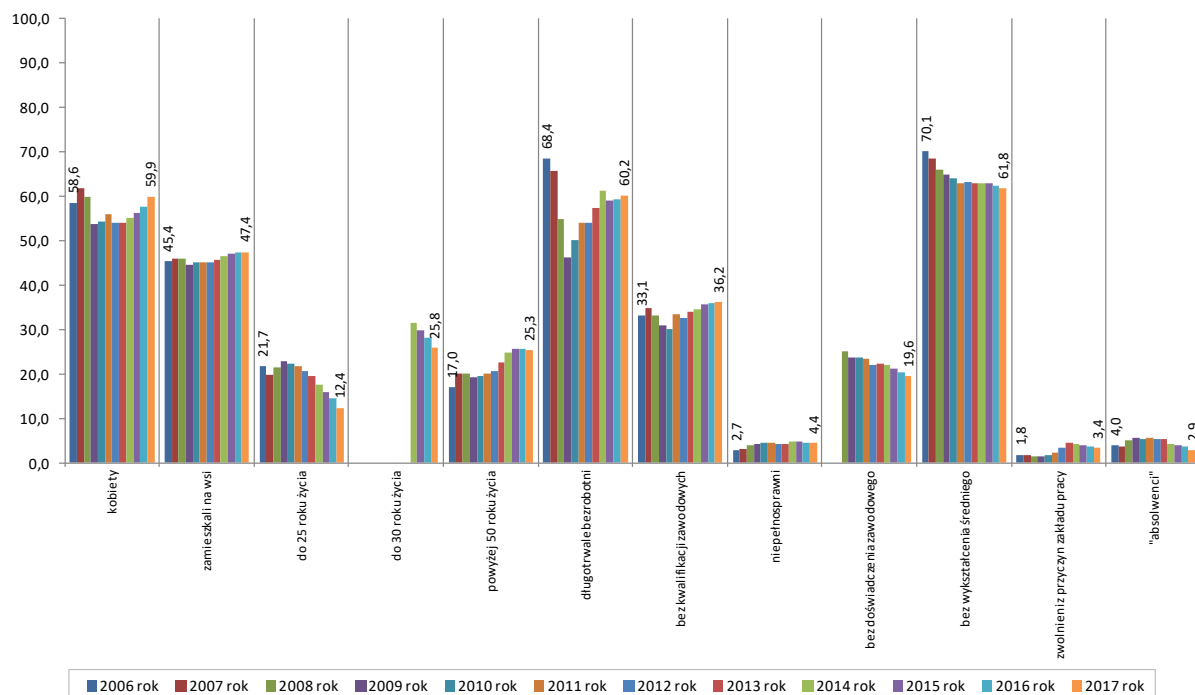
Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie Danych z Banku Danych Lokalnych GUS (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>).

WYKRES 3. BEZROBOTNI W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM. STAN W KOŃCU OKRESU

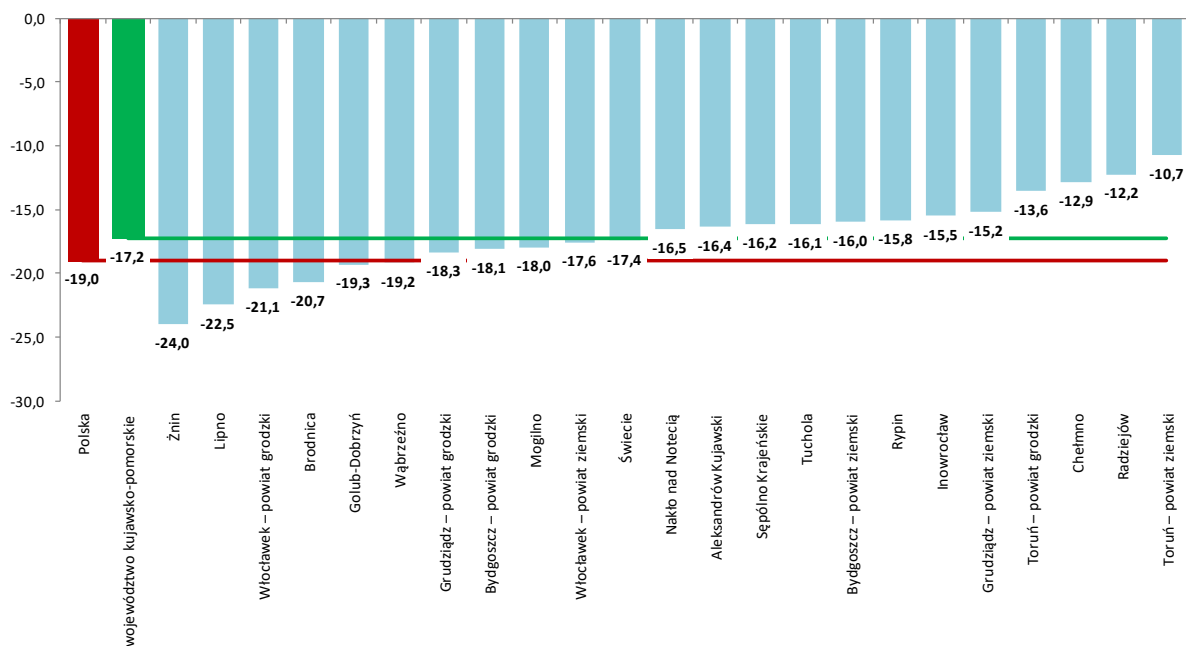
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy

WYKRES 4. UDZIAŁY (w %) WYBRANYCH GRUP W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM. STAN W KOŃCU OKRESU

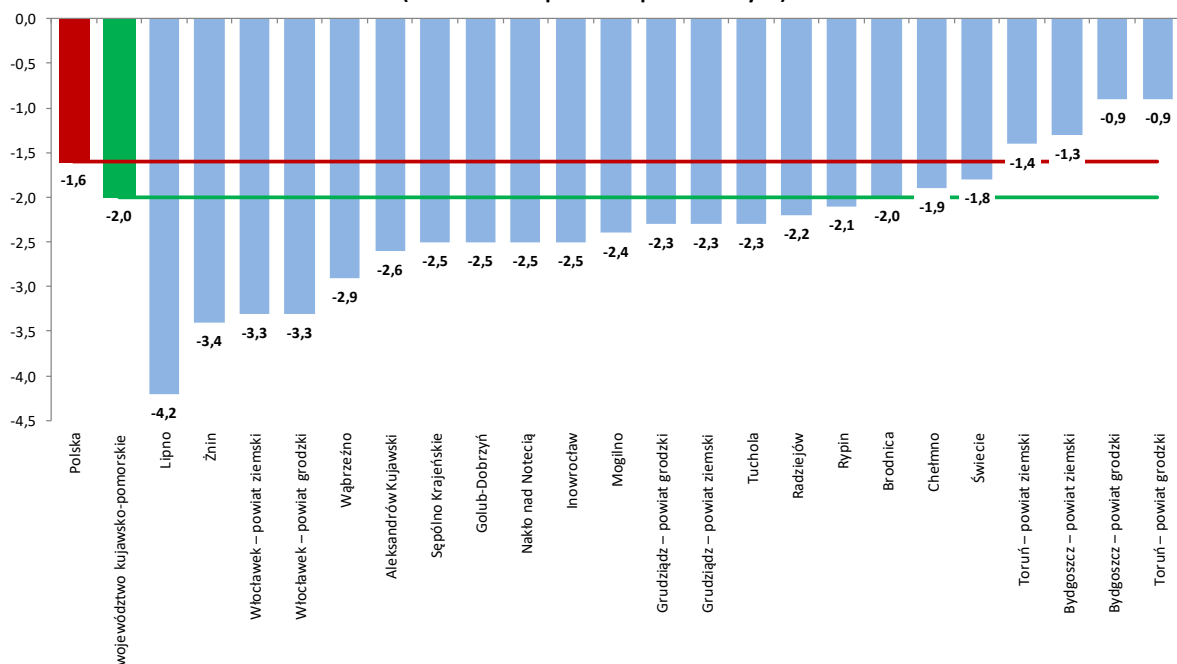
Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdań MRPIPS-01 o rynku pracy

**WYKRES 5. ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
W GRUDNIU 2017 R. W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2016 R. (rok do roku w %)**

Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy

**WYKRES 6. ZMIANA WYSOKOŚCI STOPY BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW
W GRUDNIU 2017 R. W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2016 R.
(rok do roku w punktach procentowych)**

Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**TABELA 2. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPŁYW" I WYREJESTROWANI "ODPŁYW"
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2016-2017**

Wyszczególnienie		2016	2017		
			razem	zmiana do 2016	
				osoby	%
Bezrobotni zarejestrowani w okresie		152 699	130 282	-22 417	-14,7
w tym	po raz pierwszy	21 216	19 555	-1 661	-7,8
	po raz kolejny	131 483	110 727	-20 756	-15,8
	po pracach interwencyjnych	217	129	-88	-40,6
	po robotach publicznych	2 343	2 209	-134	-5,7
	po stażu	13 847	9 275	-4 572	-33,0
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	11	13	2	18,2
	po szkoleniu	5 174	3 758	-1 416	-27,4
	po pracach społecznie użytecznych	3 465	2 974	-491	-14,2
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		161 432	147 261	-14 171	-8,8
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	84 830	74 885	-9 945	-11,7
	niesubsydiowanej	66 054	56 499	-9 555	-14,5
	w tym				
	podjęcie działalności gospodarczej	1 845	1 800	-45	-2,4
	pracy sezonowej	2 326	1 491	-835	-35,9
	subsydiowanej	18 776	18 386	-390	-2,1
	prac interwencyjnych	2 992	2 908	-84	-2,8
	robót publicznych	4 934	5 202	268	5,4
	podjęcia działalności gospodarczej	2 099	2 095	-4	-0,2
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	9	20	11	122,2
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3 343	2 962	-381	-11,4
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	508	621	113	22,2
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	29	45	16	55,2
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	1	1	x
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	x
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek	7	1	-6	-85,7
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	153	158	5	3,3
	inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia*	4 711	4 393	-318	-6,8
	rozpoczęcia szkolenia	5 312	3 831	-1 481	-27,9
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	225	118	-107	-47,6
	rozpoczęcia stażu	11 977	12 936	959	8,0
	w tym w ramach bonu stażowego	289	102	-187	-64,7
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	10	14	4	40,0
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	3 543	3 354	-189	-5,3
	w tym w ramach PAI	404	118	-286	-70,8
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	275	0	-275	-100,0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	6 139	6 264	125	2,0
	odmowy ustalenia profilu pomocy	3	3	0	0,0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	28 540	25 472	-3 068	-10,7	
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	10 073	9 287	-786	-7,8	
podjęcia nauki	405	281	-124	-30,6	
osiągnięcia wieku emerytalnego	946	2 558	1 612	170,4	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	930	1 037	107	11,5	
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	1 571	1 125	-446	-28,4	
innych	6 878	6 214	-664	-9,7	

* Forma aktywizacji wprowadzona od stycznia 2016 r. W ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia w 2016 r. pracę podjęły 4472 osoby, a w 2017 r. – 3985 osób.

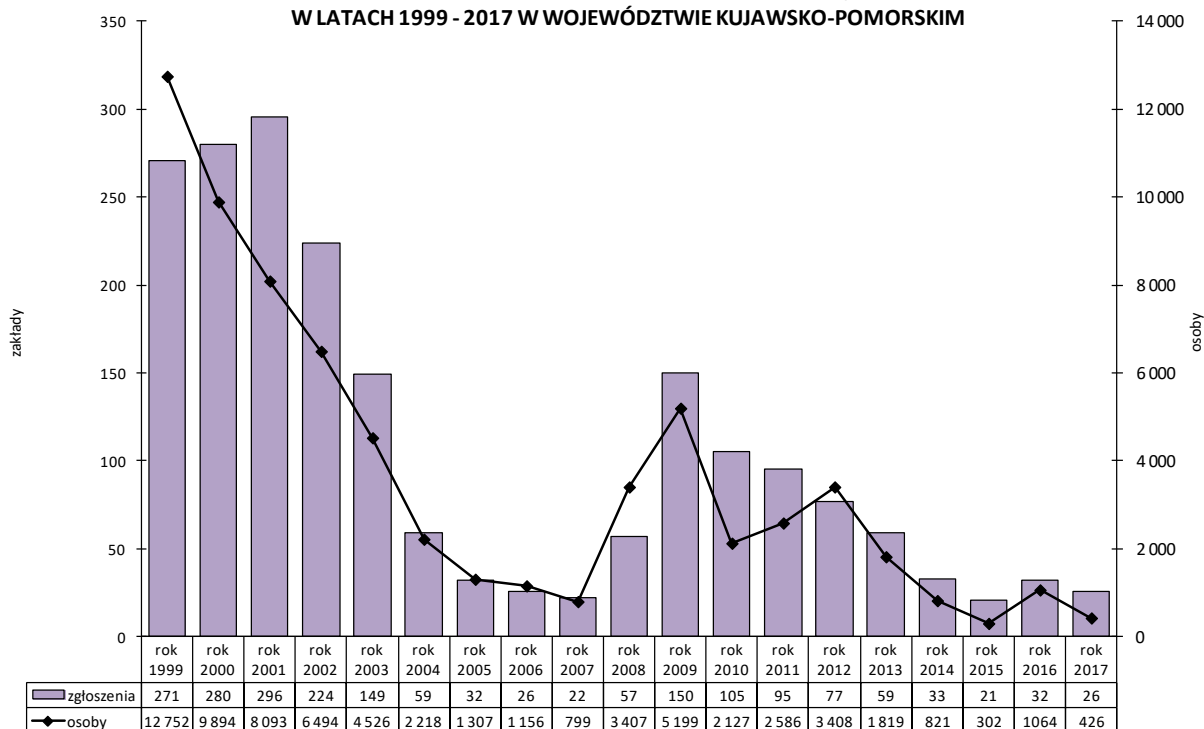
Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy.

**TABELA 3. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2016-2017
WEDŁUG CECH SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNYCH**

Wyszczególnienie	Bezrobotni			
	2016		2017	
	osoby	udział (w %)	osoby	udział (w %)
Bezrobotni ogółem	98 522	100,0	81 543	100,0
1. Bezrobotni według wieku (w latach)				
18 - 24	14 167	17,4	10 122	12,4
25 - 34	27 493	33,7	23 135	28,4
35 - 44	22 697	27,8	20 044	24,6
45 - 54	18 160	22,3	15 283	18,7
55 - 59	10 587	13,0	9 086	11,1
60 lat i więcej	5 418	6,6	3 873	4,7
2. Bezrobotni według wykształcenia				
- wyższe	8 591	8,7	7 297	8,9
- policealne i średnie zawodowe	18 779	19,1	15 636	19,2
- średnie ogólnokształcące	9 733	9,9	8 239	10,1
- zasadnicze zawodowe	28 949	29,4	23 525	28,8
- gimnazjalne i poniżej	32 470	33,0	26 846	32,9
3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)				
do 1	8 731	10,7	7 081	8,7
1 - 3	18 314	22,5	15 013	18,4
3 - 6	14 017	17,2	10 878	13,3
6 - 12	16 184	19,8	11 702	14,4
12 - 24	16 606	20,4	13 737	16,8
pow. 24	24 670	30,3	23 132	28,4
4. Bezrobotni według stażu pracy (w latach)				
do 1 roku	17 843	21,9	14 770	18,1
1-5	24 405	29,9	21 015	25,8
5-10	15 583	19,1	13 338	16,4
10-20	15 342	18,8	12 801	15,7
20-30	8 925	10,9	6 805	8,3
30 i więcej	3 053	3,7	2 279	2,8
bez stażu	13 371	16,4	10 535	12,9

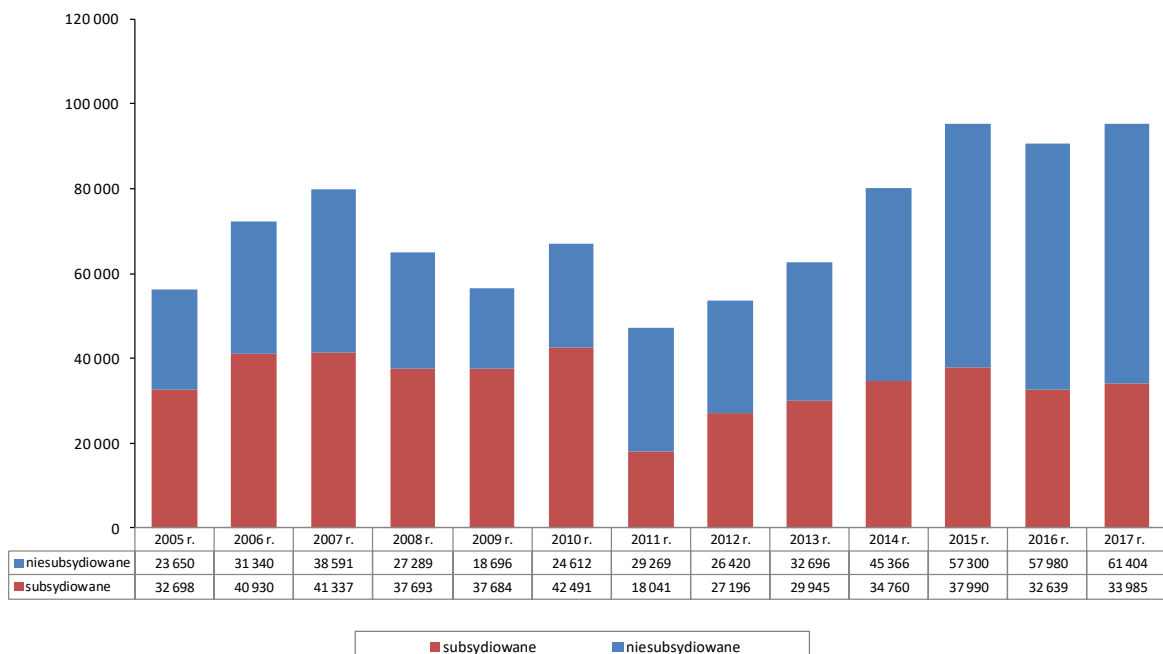
Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy.

**WYKRES 7. ZGŁOSZENIA ZAMIARU ZWOLNIEŃ Z PRZYCZYŃ DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2017 W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy.

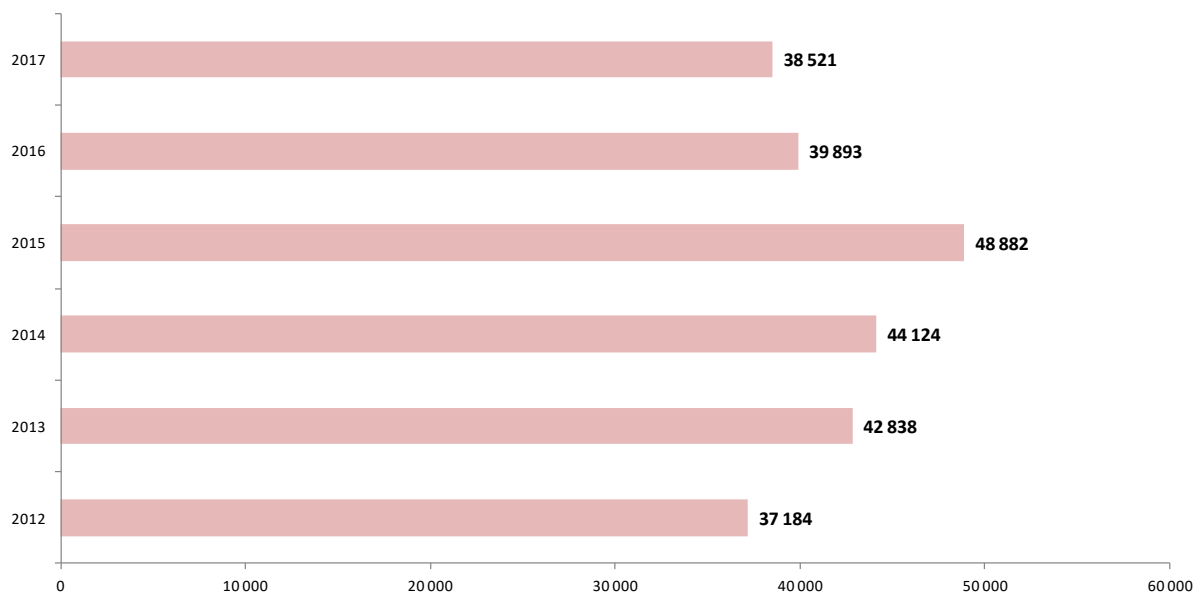
**WYKRES 8. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W LATACH 2005-2017 W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy

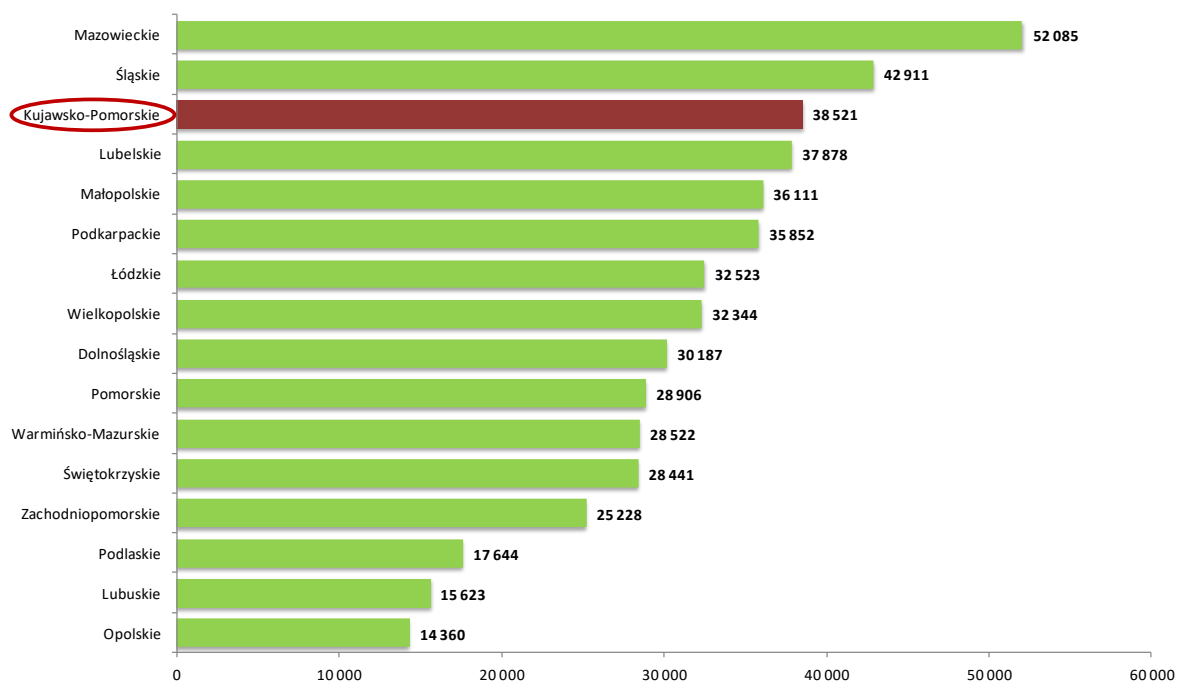
**WYKRES 9. BEZROBOTNI PODEJMUJĄCY UCZESTNICTWO W FORMACH AKTYWNYCH
W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W LATACH 2012-2017**

Formy aktywne: zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne, przygotowanie zawodowe dorosłych i od 2015 r. skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych.

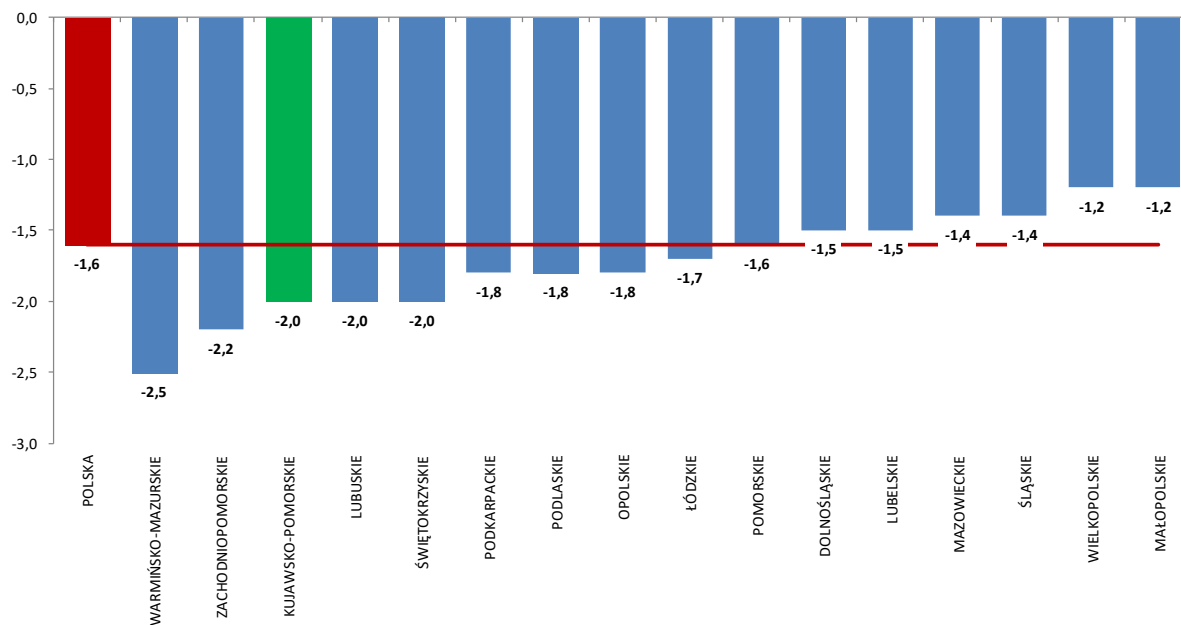
Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy.

**WYKRES 10. BEZROBOTNI PODEJMUJĄCY UCZESTNICTWO W FORMACH AKTYWNYCH
WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2017 ROKU**

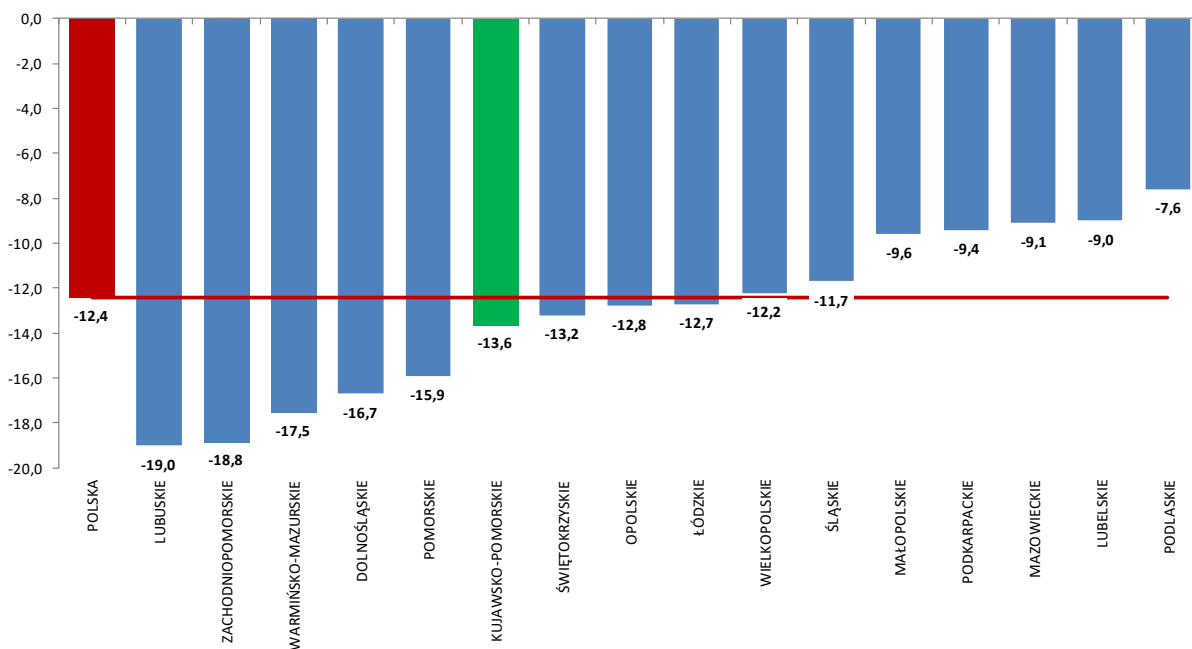
Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych ze strony www.psz.praca.gov.pl

**WYKRES 11. ZMIANA WYSOKOŚCI STOPY BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W GRUDNIU 2017 R. W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2016 R.
(rok do roku w punktach procentowych)**

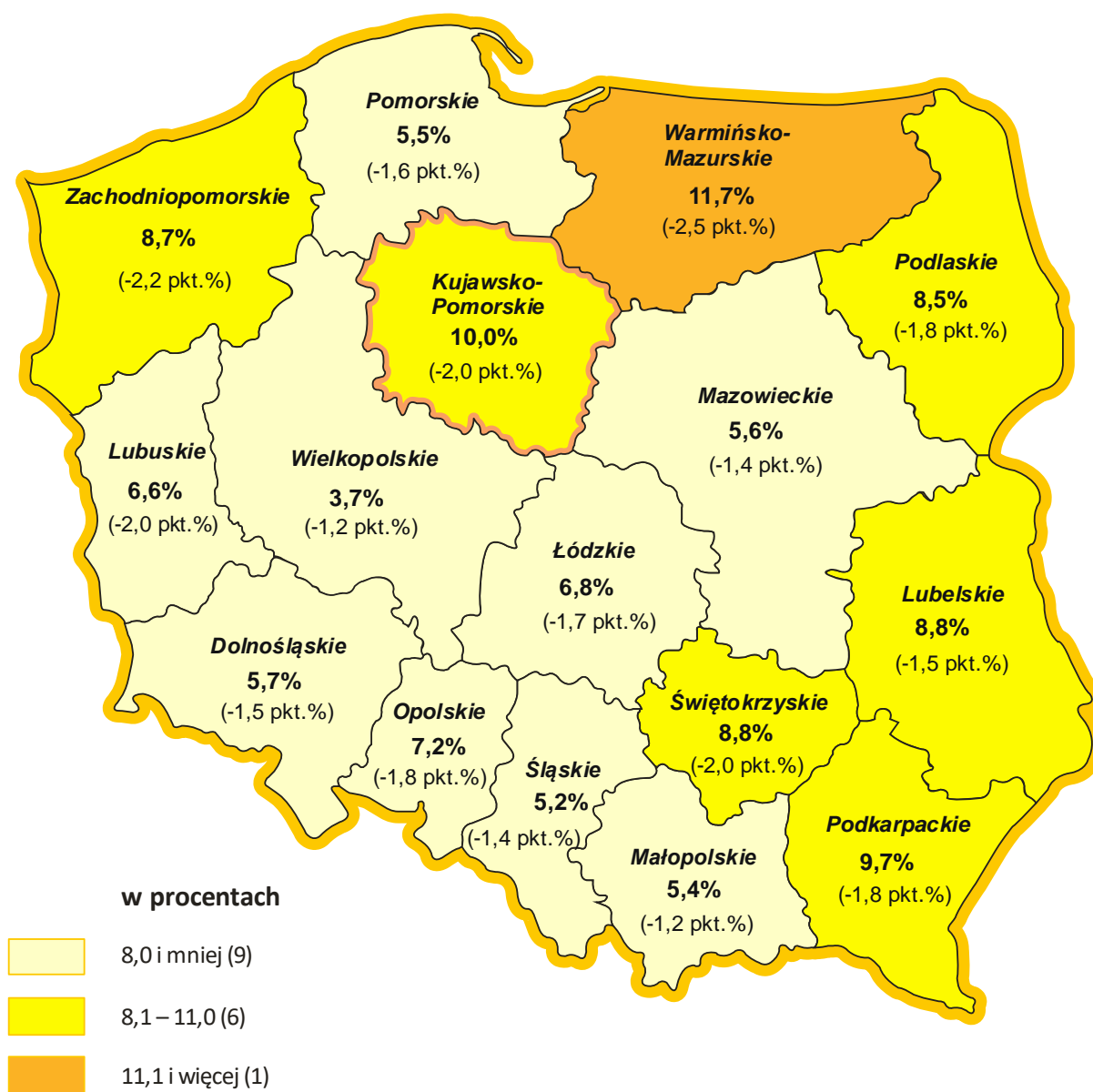
Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**WYKRES 12. ZMIANA WYSOKOŚCI STOPY BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W GRUDNIU 2017 R. W ODNIESIENIU DO GRUDNIA 2004 R.
(w punktach procentowych)**

Źródło: opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

MAPA 1. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTWA. STAN W KOŃCU GRUDNIA 2017 R.

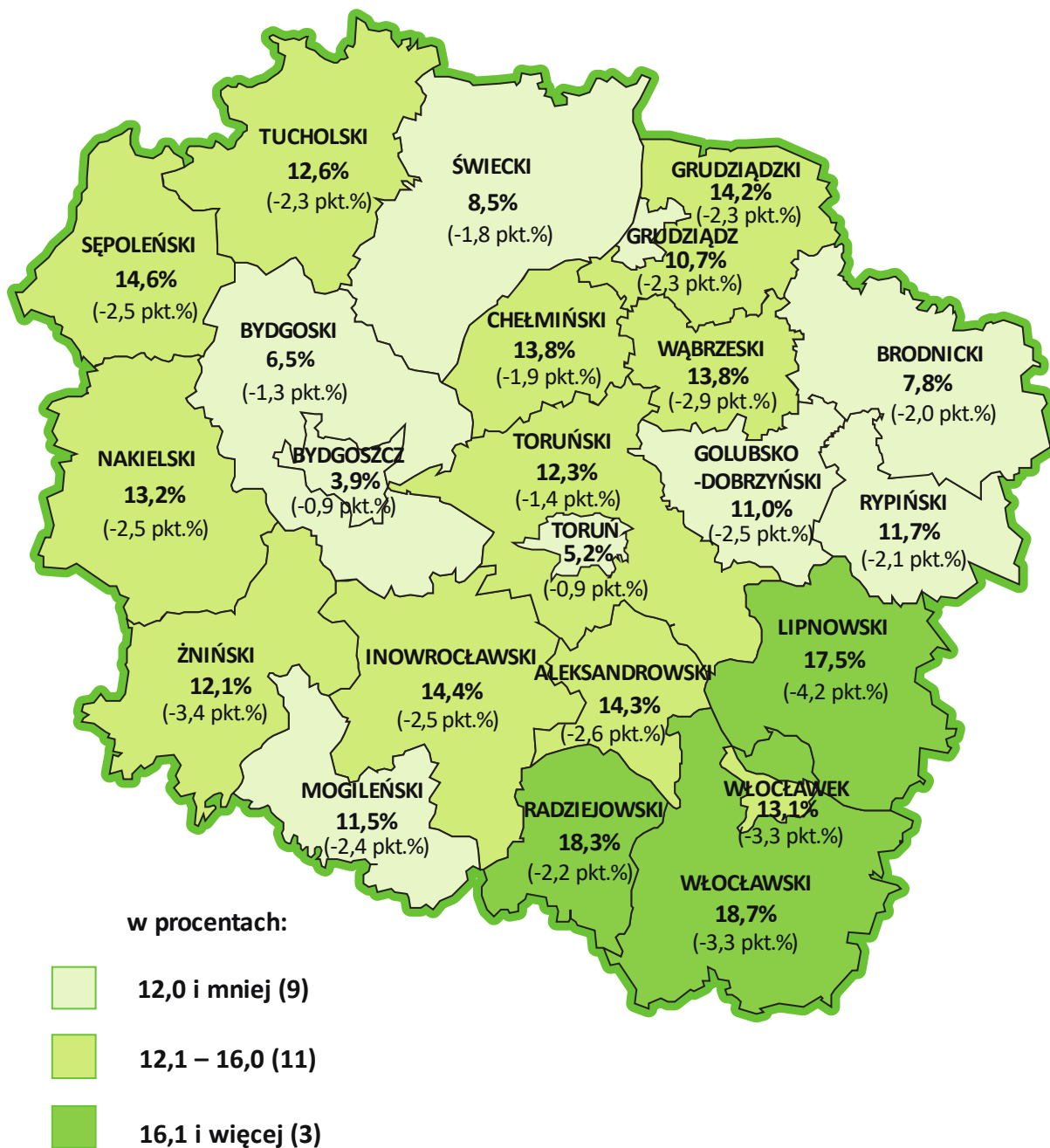

Polska: 6,6% (-1,6 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU GRUDNIA 2016 R.)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**MAPA 2. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO.
STAN W KOŃCU GRUDNIA 2017 R.**

Polska: 6,6% (-1,6 pkt.%)

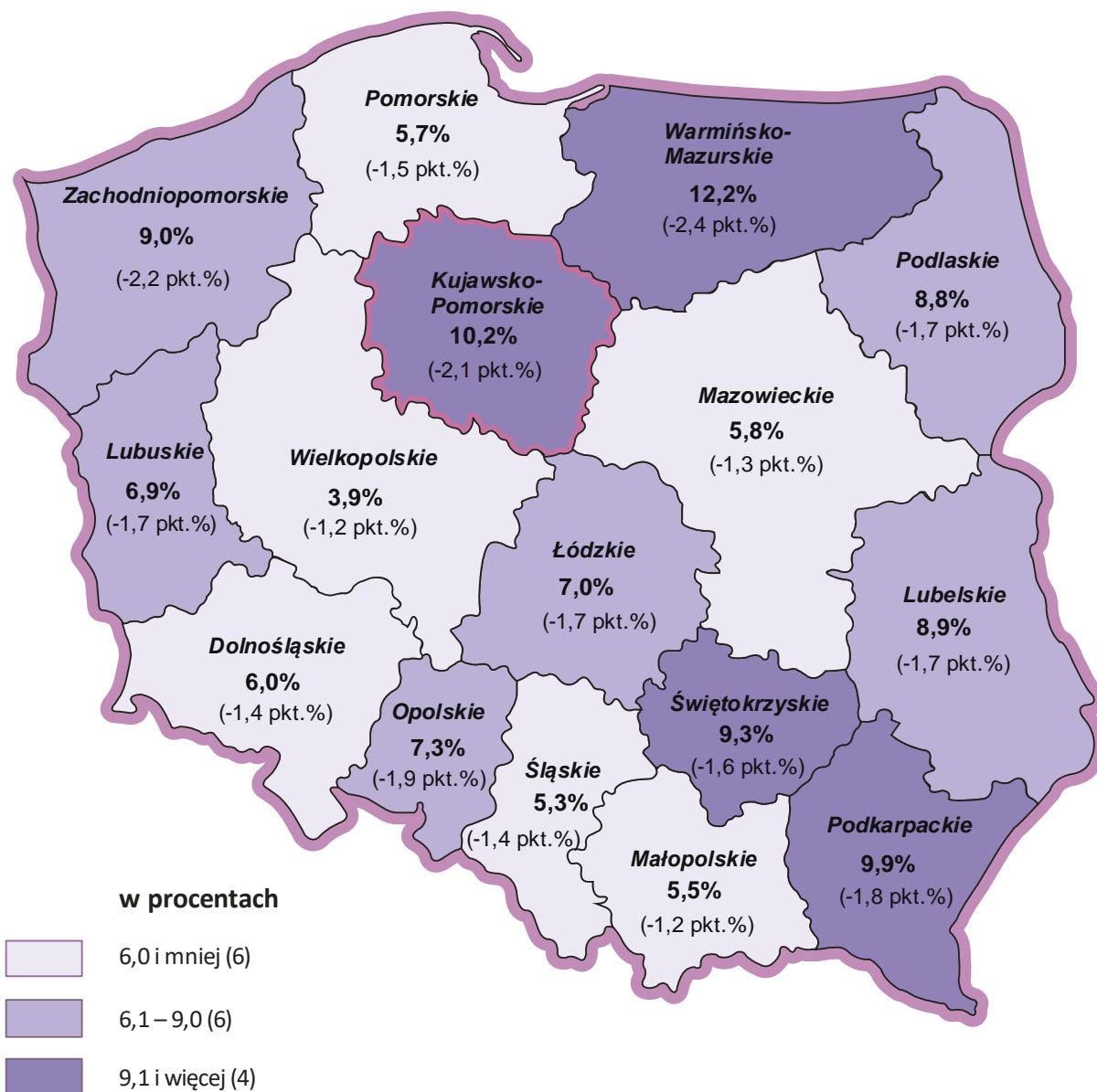
Województwo

Kujawsko-Pomorskie: 10,0% (-2,0 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU GRUDNIA 2016 R.)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

MAPA 3. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTWA. STAN W KOŃCU LUTEGO 2018 R.

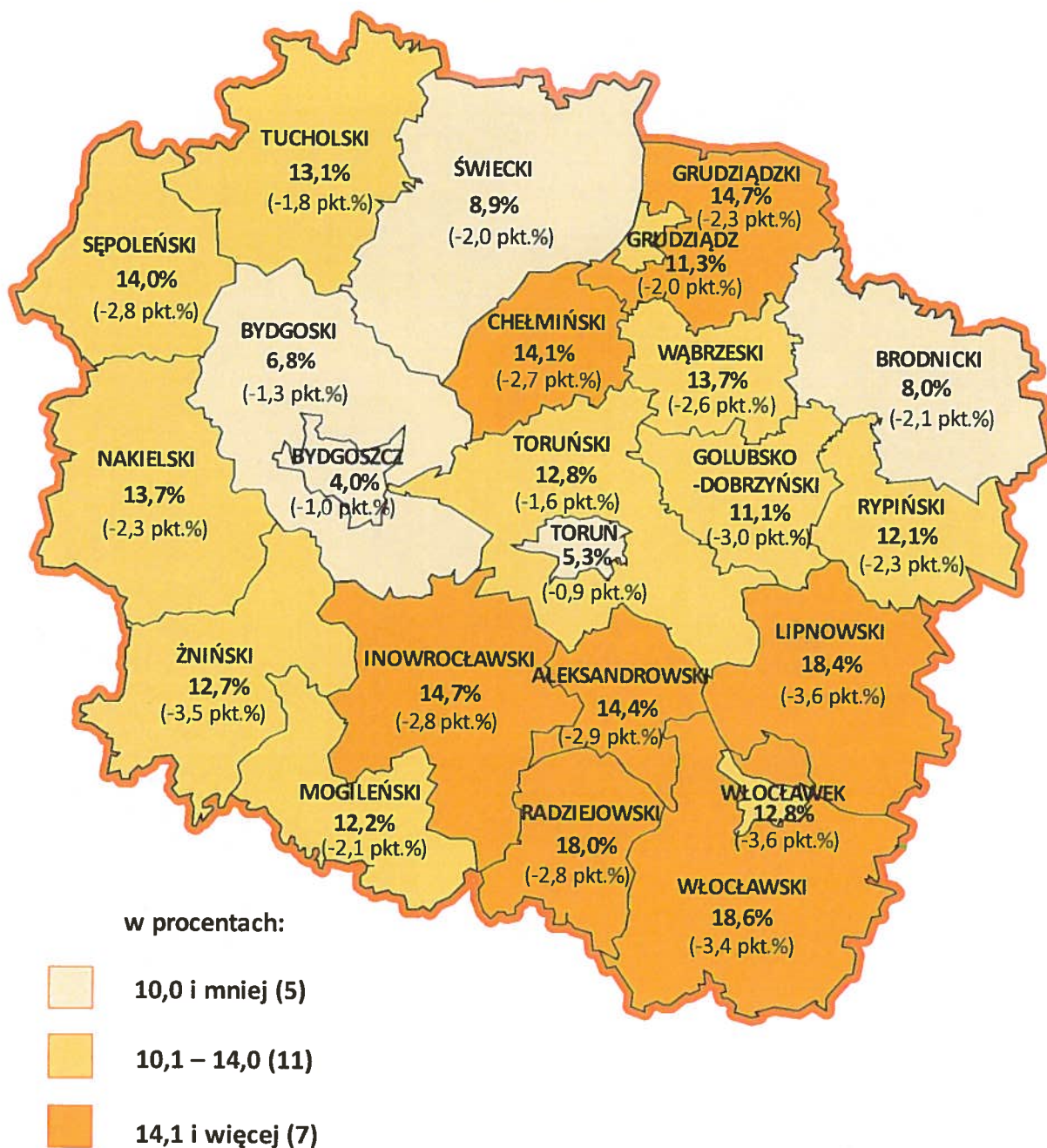

Polska: 6,8% (-1,6 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU LUTEGO 2017 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS

**MAPA 4. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO.
STAN W KOŃCU LUTEGO 2018 R.**

Polska: 6,8% (-1,6 pkt.%)

Województwo

Kujawsko-Pomorskie: 10,2% (-2,1 pkt.%)

(ZMIANA STOPY BEZROBOCIA DO STANU W KOŃCU LUTEGO 2017 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych GUS.

DYREKTOR
Artur Janas